

Major, Šourek a Steska oceněni na Zlatém soudku!

15. 4. 2019

pÚvodní obrázek / Černobílé ZLATÉ časy * Objev / Servác od Fera Mráze * Téma / Saul Steinberg a my - III. * Chlubna / Vobr psal historii / Z domova / Saudek, Blecha, Seifertová, Hojný, Slíva, Matuška

e-GAG

Hiršl * Časopisy / Karika č. 78; Eulenspiegel Nr. 3, Sorry 3 a Bumerang 5 * Recenze / Vladimír Kazanevsky: "Šeja" * Do archívu / Vhrstí v MŽ č. 1 * Galérie / Saul Steinberg (1965) * O humoru / Z tisku * Vykopávky Praotce Archlíva / Pavel Landa o Dikobrazu * Ze světa / Peru, Slovensko, Polsko, Švédsko, USA * Vzpomínka / Zlaté časy v Písku * 4x / M. Barták * Blíženci / f - jako facebook * Časopisy včera / Szpilky * Výročí / Čtyřlístek * Retro / Jiří Hruboň: II. díl Renčín a jeho knihy z ciziny * Z pošty / K e-

GAGu * Portréty / Putin * Ilustrovaná historie / O Nepraktovi * Výsledky / Egypt, Slovensko, Turecko, Belgie, Makedonie * Soutěže / Nové: Čína, Slovensko, Kosovo (2x), Rumunsko, Brazílie * aj.!

Měsíčník autorů + přátel české karikatury

e-číslo 2019 / 4

17. ročník

Kresby: AYRANCIOGLU, BAHR, BARTÁK, BOJNIČAN, BOSCO, CAJCHAN, CEBULA, DABROWSKI, DRLJEVIČ, FERNANDEZ, FUCHS, GEORGOPALIS, HAGA, HIRŠL, JIRÁSEK, JULČIBOJEV, KAZANEVSKY, KIULIN, KOVAČEVIČ, LENGREN, LISTEŠ, MATUŠKA, MAYER, METZ, MIKLASZEWSKI, MRÁZ, MYSYROWICZ, NEPRAKTA, NOVAK, OMAR, OZYURT, PLIKAT, PRALOVŠKÝ, PUCHALSKI, RENČÍN, SAUDEK, SEIFERTOVÁ, SLÍVA, STEINBERG, SWIERZY, ŠTAMBUK TAUSSIG, TEICHMANN, VHRSTI, VICO, VISOKAI, VOBR, VOREL, XIUYUE, ZAK...

pÚvodní foto / Sedmkrát vtipná hlava = 5. Cartoonbienále Písek 2003

Staré zlaté časy zachycuje historický snímek rozhodování poroty v Písku. Psal se rok 2003 a mezinárodní bienále kresleného humoru prožívá boom. To, co komunisti v roce 1970 zakázali, demokrati obnovili. Největší zásluhu na tom mělo Město a z karikaturistů Josef KOBRA Kučera (druhý zprava). Další jména a něco k tomu na str. 32. (g)

Snímek: Jan Vávra

Malé jubileum Zlatého Súdka

Medzinárodná súťaž kresleného humoru na tému PIVO s názvom Zlatý súdok by nikdy nevznikla, keby v roku 1994 vtedajší majiteľ Pivovaru Šariš (čo je na dosah linkou MHD z Prešova) Rudolf Mosný neodpovedal kladne na moju otázku, či by pivovar nemohol financovať humoristicko-satirický časopis Bumerang, ktorý už dovtedy sporadicky párkrát vyšiel. Stal som sa „vicoprezidentom“ Bumerangu a rovno z pivovaru som ho redigoval s dvojtýždennou periodicitou. Ale keďže časopis nebol o pive a Mosný nijako nezasahoval do jeho obsahu, mali sme pocit (teda iniciátori vzniku Bumerangu a jeho tvorcovia, ako môj brat Miro, Milan Lechan, Vasil' Turok), že by sme sa mali pivovaru za túto veľkorysosť nejako revanšovať. A tak sme vymysleli súťaž kresleného humoru na tému pivo, ktorej 1. ročník sa uskutočnil 1. apríla 1995 a hneď s medzinárodnou účasťou.

Velké výročí malého sudu - není to apríl!

Po niekoľkých rokoch sa všeličo zmenilo, menili sa majitelia, Bumerang zanikol a nebol ani záujem o Zlatý súdok, ktorý však priťahoval stále väčšiu pozornosť autorov doslovne z celého sveta. Ale aj napriek rôznym problémom sa darilo rok čo rok (a vždy 1. apríla) zorganizovať stále ďalší ročník až sa Zlatý súdok dožil malého jubilea.

K tohtoročnému 25. ročníku zaslalo svoje práce 167 autorov z 37 štátov. Z exkluzívnych krajín z nášho pohľadu by som spomenul napr. Čínu (tá mala najviac účastníkov), Indonéziu, Sýriu, Peru, Uzbekistan, Kubu, Austráliu, Indiu, Keňu a pod..

Porota rozhodla, že Veľkú cenu (Grand Prix) získal Muzaffar JULČI-BOJEV z Uzbekistanu a prvé tri hlavné ceny Fero MRÁZ, Slawomir MAKAL z Poľska a Miroslav BARVIRČÁK. Zvláštne ceny si z Prešova odniesli: Vlado MEŠÁR, Boris FARKAŠ, Ľubomír JUHÁS, Pavel MAJOR VOREL z Českej republiky a Henryk CEBULA z Poľska. Nás teší, že viacerí z ocenených sú spolupracovníkmi nášho časopisu.*)

Okrem toho udelila porota aj 17 čestných uznání. Za súčasnej situácie je málo pravdepodobné, že súťaž Zlatý súdok bude pokračovať aj v nasledujúcom roku. Ale rok je dlhý a ak by nastali nejaké priaznivejšie okolnosti, stretne sa opäť 1. apríla. Ten v roku 2020 pripadne na stredu.

Fedor Vico, konateľ súťaže

Text: **Bumerang č. 7.** *) Komplettní výsledkovou listinu **GK** najdete v rubrice **Výsledky**. Oceněná kresba a jmenování **Fedora Vico** vicoprezidentem **Fedorizace**: **Pavel Major Vorel**

DAILY PÍVO

ČÍSLO 2

(čti: daj-li pivo)

22. III. 1965

OFICIÁLNÍ ORGÁN TVŮRČÍ SKUPINY "ŽÍZEŇ 64". /nepravdělník/ Redakce: Hostinec "Pod lanovkou", /zavírací den: úterý/. Vyžádané i nevyžádané rukopisy se přijímají a nevracejí v sobotu od 20 do 23 hodin /UZÁVĚRKA/. Šéfredaktor Ivan Hanousek, předseda red. rady J. Z. Karabec, členové redakční rady: J. Navrátil, L. Dohnal, Fr. Kovařík, J. Svoboda, O. Wachsmann a J. Vobr. Grafická úprava Ivan Hanousek. Kresby v tomto čísle Jan Vobr, fotografie dodalo Nefffoto. Vydává nakladatelství E x t r é m Praha v nákladu jediného a jedinečného výtisku. Písmem Consul - monotype vytiskl Extrém - tiskařské závody. Cena: velká! Počet stran: 22.

Z obsahu tohoto čísla:

poezie Václava Hrabě na str. 3. a 4,
povídka J. Z. Karabce "Jak jsem se
stal otcem" na straně 5.,
interview s Allenem Ginsbergem
na str. 8. - 11.,
poezie Jiřího Navrátila na str. 12,
a 13.,
studie I. Hanouska "Stroje a stro-
jopisy" na str. 15. - 17.

Dále v čísle naleznete:

úryvek ze hry Jaroslava Z. Karabce,
povídku Ivana Hanouska, báseň Vla-
dimíry Čerepkové, teoretickou studii
Jana a Petra Michla, pravidelnou
rubriku nazvanou Z jejich prvních
řádků, koláž I. Hanouska a jiné.

DNES 22 STRAN ! DNES 22 STRAN !

kresba Jana Vobra
kresba Jana Vobra
kresba Jana Vobra

Co v mládí vykonáš, na stará kolena jako když najdeš. Když **Jan Vobr** z Prahy Holešovic, člen tvůrčí skupiny **Žízeň 64** z hospody U Kubína naproti Tyršáku, odevzdával v březnu 1965 pár kreseb do našeho časopisu **Daily Pivo**, netušil, že se o 65 let později dočká otištění své kresby v knize **Český literární samizdat 1949-1989** (600 stran) nominované na cenu „ML“ za nakladatelský čin: <https://cs-cz.facebook.com/204167003052/videos/2280417482199501/>.

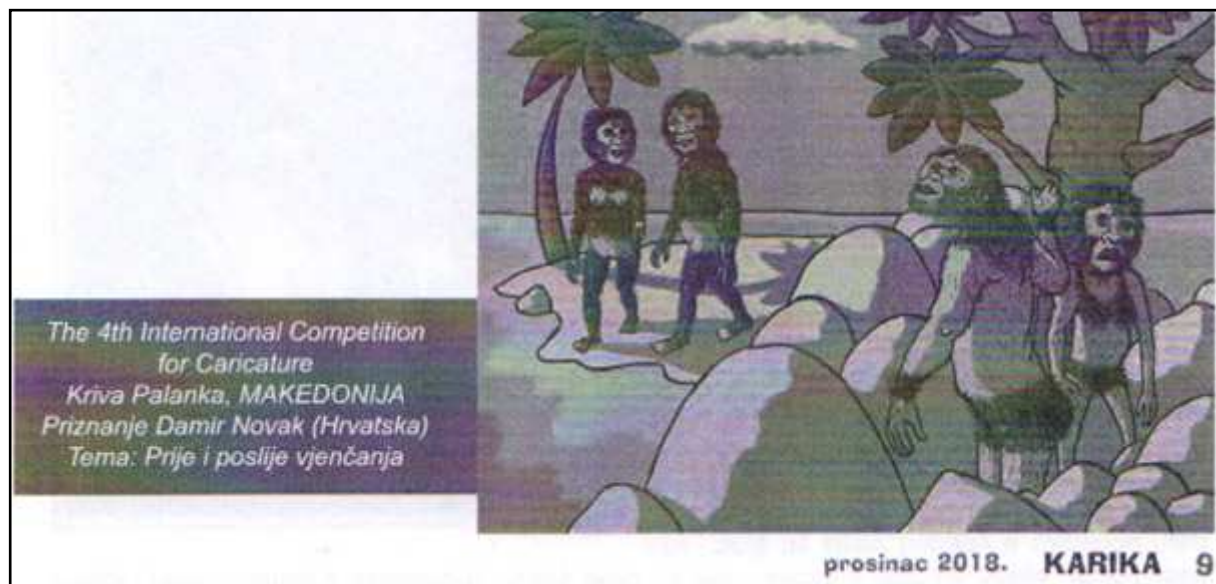

Že *prosinac* je po chorvatsku *prosinec*, lze odušit a proto nebudeme zastírat, že 78. číslo **KARIKY** vyšlo v Záhřebu už na konci minulého roku. To, že se číslu věnujeme až teď je neomluvitelné. Ale to, že se mu věnujeme právě v této rubrice lze lehce pochopit, vždyť střídat tu stále jen Sorry s Bumerangem a občas s Nebelspalterem či Eulenspiegelem, může být časem únavné nejen pro redakční kolektiv. *Chorvatské društvo karikaturistů* ovšem vydává svou KARIKU jen dvakrát za rok, takže nehrozí, že bychom se jí mohli časem přesytit.

Problémem je, že si ji můžeme prohlížet jen na monitoru a to se člověku přece jen moc nedaří, když na tom samém místě máte zároveň o prohlíženém časopise také psát.

Začneme tedy od začátku a to barevně. Barevné stránky má však "šestiměsíčník" jen na čtyřech stránkách obálky, vnitřek je tištěn černobíle - jde o dvacet stránek z celkových 24 (rozsahem je tedy KARIKA asi poloviční než bývá e-GAG). Z toho plyne odhad, blízký jistotě, že jde o tištěné periodikum, tedy záviděníhodnou skutečnost, která už dnes není v žánru "členský bulletin" vůbec běžná. Ano, nevíme to jistě, ale proč

by se jinak ty dvě desítky stránek musely obejít bez barev? To se děje jen tam, kde se barevným tiskem musí šetřit z tzv. "výrobních důvodů".

Nuže k věci. Obálka časopisu je věnována vítězné práci chorvatského **Nikoly Listeše**. Rybářská bárka nakládá celý úlovek nejprve do palubní pračky - a to se zalíbilo organizátorům 20. ročníku mezinárodního **Portocartoonu**. Tedy soutěže pořádané v **portugalském Portu** - aby místo konání bylo jasné i tomu, kdo dovede počítat sotva do tří. Listeš za vypracovaný fór tam získal hlavní cenu Grand Prix a další oceněné práce členů HDK se nacházejí i na vnitřních (druhé a třetí) i na zadní straně výtisku. Tři další barevné vtipy na str. 2 kreslili Slobodan Butir, opět Nikola Listič a Ratko Maričić - všichni získali 1. cenu (archeologický

Solin, italské Conversano a makedonské Skopje). Na str. 3 jsou zastoupeni svými vítěznými vtipy Žarko Luetič (turecká soutěž T. Selčuk) a Damir Novak (černohorské Kolašino); doplňuje je Davor Trgovčević (vtip dostal cenu publika ve Varaždinu). A na zadní straně obálky už září pouze současná hvězda - Mojmir Mihatov. Jsou tu tři práce oceněné na prešovském Zlatém soudku (GP), polské Zieloné Góre (2. cena) a v Maroku (3. cena).

Ale výlov chorvatských karikaturistů z širokých vod mezinárodních soutěží byl větší než se vejde na čtyři barevné stránky lesklé obálky, uvnitř se v černobílé a nepříliš kvalitně reprodukováné podobě ocitají další oceněné kousky. Jejich autoři mají známá jména: 2x Damir Novak, 4x Mojmir Mihatov, 1x Nikola Listeš a k nim se řadí ještě další: Borislav Josipovič, Nataša Rašovič, Ana Gezi a Dado Kovačević - všichni vyhráli diplom nebo vedlejší ocenění.

Mimo to zdobí číslo i pár vtipů od někdejších "Jugoslávců"... A pár dalších kreseb - kromě už zmíněných oceněných je na té dvacítce stránek ještě 16 obrázků; z toho jen jediná fotka.

Na obrázcích vidíte, jak je těžké redukovat barvu na různé stupně černi či šedi. A ještě horší to je se skenováním a následném "přetiskování" do GAGu. Vlevo vtip **Nikoly Listeše**, co získal cenu v Turecku. Nápad je hezký: dole se všichni koukají do mobilů, nad nimi jiní házejí tuny knih do obřího kontejneru. A vpravo je kresba **Dragutina Dado Kovačeviće**, co autorovi přinesla 1. zvláštní uznání na Autosalonu v chorvatské metropoli Záhřebu.

Celé loňské druhé číslo je celkově již 78. číslem orgánu chorvatského spolku cartoonistů, ale nesmíte to dělit dvěma, pokud chcete zjistit kolik let už vychází. Dříve totiž vycházela Karika častěji... V obsahu se však nic moc nemění - jde o pokrytí činnosti spolku v uplynulé době a v prosincovém vydání už jsou tedy vedle úspěšných vtipů z festivalů a soutěží také zprávy o výstavách či jejich vernisážích, jsou zde i medailonky (čtyř) naposledy zesnulých karikaturistů a další informace. Většinou jde o přísně domácí události, ale občas se do toho zapletou i akce či osoby z blízkých zemí - Bosny a Hercegoviny, Černé Hory nebo z Makedonie...

Větší místo pak zabýdly texty o výroční schůzi HDK, která hodnotila úspěšný rok 2018, dvě významnější výstavy členů HDK v cizině - Felixe v Německu a Mihatova v Belgii, článek o anglickém otci politické karikatury jménem James Gillray (1756-1815). Hmm. Smutný konec mistra pera - prý nakonec podlehl závislosti na alkoholu...

Na obrázcích: Větší článek Joško Marušiče se nazývá “Dvorske lude grafičkog smjera” a víceméně se týká loni zesnulé hvězdy tamního kresleného humoru. Obě ukázky vidíte zde a obě jsou z autorova nejčastěji ohřivaného tématického rendlíku - sex či erotika.

Tak jako v e-GAGu se i Karika všímá vtipu z černou tenistkou Serenou W. A tak jako my, ani Chorvaté nesouhlasí s částí mediálních reakcí, jež obviňují autora z rasismu. Poslední stranu 22 zaplnily výsledky 16 soutěží - vypadá to, že jde pouze o ty, kde Chorvati nějak uspěli. Berte zatím tento krátký text spíš jako inspiraci a sami si zalistujte v časopise KARIKA, určitě si tam každý najde něco zajímavého a nejde o jazyk zcela nám nesrozumitelný, zvláště když jde o témata nám společná. Adresa: http://www.hdk.hr/vijesti/slike/karika78_web.pdf

A další poněkud nemravný obrázek: **Vlčí ocas na anténě** není fakt k vlkům korektní. Myslí si to aspoň **Frank Bahr**... Ale **pozor!** To už jde o vtip z březnového čísla berlínského **Eulenspiegelu**.

Otoč list!

Eulenspiegel č. 3/2019

Tak hned pokračujeme bez dlouhých řečí, tedy bez dlouhých vět, dalšími obrázky. Březnový Eulenspiegel jich je jako vždy plný, ale samozřejmě jsou nám svým obsahem - ani nemluvě o jazyku - někdy vzdáleny. Prostě ze Sorry ale i z Bumerangu (viz dále) se vybírají redakci všem srozumitelné vtipy snáz. To neznamená, že bychom nebyli za zaslání německy tištěných časopisů od Honzy T. z BRD vděční. To jsme vždy, když dorazí známkami ozdobená obálka - ať už je poslána z Prahy-Bubenče, z Bratislavy anebo Düsseldorfu... Ale k věci. Nejprve si však přečtete překlad dvou vybraných vtipů a jména autorů:

Vlevo: “Šéfe! Šéfe! Ta mašina mi už zase zničila mé pracovní místo” Autor: **Denis Metz**
Vpravo: vtip beze slov, ale s písmeny: **S, P, D... (Sül, Pepř... D?)**. Co asi tak napadne německého jedlíka? Konečně i v Česku to známe: **Strana Přímé Demokracie...** Autor: **Ari Plikat**

Kreseb je na 76 stránkách měsíčníku spousta, ale na obálce je zastupují fotky, tedy kdo ví co to je, spíš čtyři počítačově upravené (vtipem jaksi doplněné) snímky, tedy montáže. Jelikož jde o osobnosti v Česku neznámé, netřeba je zde ukazovat. Ale mají společné to, čím dnes straší i naše periodika - místo vtipu známého karikaturisty tu dostávají prvoplánové nápady jako pán, co šlápl na hrábě. Anebo pán, kterému padá na hlavu květináč (no dobře, je v něm aspoň pichlavý kaktus). Na třetí stránce, tedy ještě před obvyklým obsahem čísla, tu naši první výtka chce rázně vygumovat celostránkový kreslený vtip (rubrika “Zeit in Bild”).

Víte, co je zajímavé? Klasické dvoustrany složené pouze z kreslených vtipů (ať už od více anebo od jediného autora) najdete v čísle jen tři! Ano, na třech ze 76 stránek březnového vydání *Eule*. **Celostránkovou** kresbu anebo výskytistě **výhradně kreseb** jsme našli v osmi případech - většinou však jako ilustraci k textu na protější stránce. Vzácně samostatný vtip nebo kvarteto od *Martina Zaka* (jednu ukázkou z jeho vtipů najdete na další stránce!)

Čestná výjimka: na straně 32 je celoformátový vtip od “mámy” *dederonských* karikaturistů jménem *Barbara Hennigerová* (nar. 1938 jako Jiránek!), která uspěla i po sjednocení (Karikaturenpreis 2001, 2006 a 2012). Její vtip by zabral stránku, musíte nám věřit když ho popíšeme. Jde o oslavu MDŽ, kde se dámy na výletě pěkně “zřídějí”, tak jak to autorka i my pamatujeme - ovšem spíš u chlapů. Takže správná rovnoprávnost je konečně tady - tedy cpaní se, zpití včetně řvaní a zvracení, močení a pod. Celá stránka je komponována tak, jak jsme to znávali z *Dikobrazu*, aby bylo na co koukat, možnost pěkně si všechny epizodní příběhy z dámského výletu prostudovat...

Vlevo: “Nevidím”. “Nemohu chodit”. (Ale vtipem je až text na ceduli **uprostřed**;) “Nemohu ven”. Autor: **Martin Zak**

Vpravo: “Gegen den Strich” je název knihy vtipů autora značky **Fernandez**, kterou nakladatelství **Lappan** (Knihy, co přinášejí legraci), vydal k výstavě tohoto karikaturisty v *Kasselu*, která trvá až do 12. máje. Jde o jeho nejlepší vtipy z posledních deseti let na 128 stránkách (za 14 euro - cena ovšem platí jen při koupi v Německu)

Co ještě dodat? Nic nás už nenapadá. Snad jen ta stará smutná věc, že u nás takový “celostátní” humoristický časopis nemáme. I když máme aspoň to *Sorry*. Slováci dokonce čtrnáctideník, který vychází dvakrát tak často než *Eulenspiegel*!

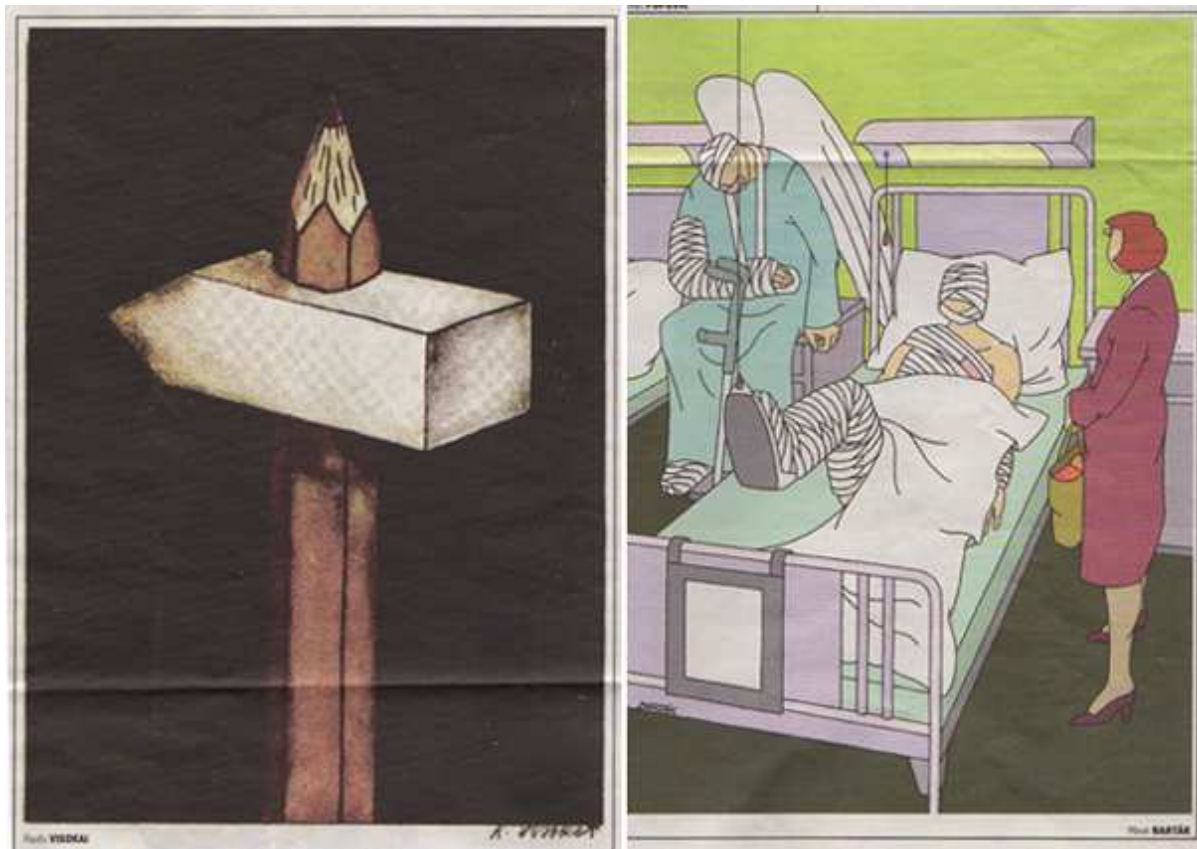
Bumerang č. 5/2019

Je to tak, dvojtýždenník si musí Slováci, respektive naši krajané koupit v trafice jen se sobotními novinami Šport a musejí vědět zda je ta sobota sudá či lichá. Například číslo, které máme před sebou, vyšlo 9. marca a od toho se může každý zájemce o tištěný exemplář odrazit. Zrovna tenhle kousek vypadá od prvního pohledu skvěle. Krom obvyklého rozhovoru v levém sloupku je titulní stránka (o obálce u novin o osmi stranách těžko psát) plná “kompaktních” vtipů. Pod záminkou pozvání na společnou česko-slovenskou výstavu karikaturistů v Humeném se na obálce vyjímá velký vtip Mirka Bartáka a menší kresba od **Marie Plotěné** - spolu se třemi vtipy od domácích: Krumpolce, Mišanka a Popoviče. Jeden krátký citát a ještě kratší aforismus v mezírce, která tu zbyla, lze redakci prominout... Aby tohle pochopil i náhodný čtenář: e-GAG je orgánem pro kreslený, malovaný i fotografický humor a i když se to nezdá, i všechny ty delší “cancy” v každém našem čísle mají za téma právě legraci výtvarnou.

V Bumerangu naštěstí už dobře vědí to, co jsme kdysi v případě týdeníku KUK netušili. Že totiž většina lidí má pocit, že za pouze obrázkové noviny, které si můžete celé prolétnout během cesty na delším pohyblivém schodišti metra na Mírák či na Špejchar, netřeba hledat po kapsách drobné.

Bratři **Vicové** proto udržují čtenáře i humorem textovým, samozřejmě nejde o romány ani o novely, ba ani o povídky. A kromě obvyklých anekdot, apokryfů, aforismů, slovníkových hesel, perliček či aforismů vhodných k zbrzdění očních přeletů po stránkách dokáží i ty další či delší (ovšem stále krátké) texty, básničky či stálé rubriky opticky svázat s vtipem ve funkci

ilustrace. Například "Slovník" s doprovodem **Fedorových** vtipů (**viz níže!**). A pestrý dojem ještě zvyšuje fakt, že je už všech osm stran časopisu obdařeno barevným tiskem. (Už před lety nám někdo z tiskárny povídal, že škludlení pestřími barvami se na ceně pro zákazníka

projeví jen nepatrně; a vlastně je to pro polygrafy jen taková výrobně otravná lapálie).

Necelých čtyřicet (sórok) veselých obrázků na osmi stránkách znamená, že průměr je rovných pět vtipů na jednu tiskovou stranu. A jak přední, tak zadní stránka Bumerangu to přesně dokládá.

Čtyři barevné kresby jsou doslova veliké. Jsou totiž nosné a mimo té zmíněné **Bartákovy** (**viz obr. nahoře vpravo!**) jde jednak o komiks o **Servácovi** od **Fera Mráze**, který vyžaduje prostor už z povahy žánru - druhak o dvě stálíce: **Rast'a Visokaie** (**viz nahoře vlevo!**) a **Laco Tormu** s

jeho **Železničními uzly**. Není to jen pestrá barevnost v původním smyslu slova, ale i pestrobarevnost náplně, žánrů, rubrik, které z Bumerangu dělají po letech opět periodikum, které nenápadně vkročilo do historie karikatury (cartoon) a přestože se vyhýbá přímočaré politické karikatuře v podobě reagování na denní aféry, její hlubší záběr v satirickém pohledu na svět a jeho obyvatele jde o periodikum výslovně jedinečné.

Březnové Sorry se ocitlo na pultech pražských prodejen novin v podchodech u vstupů do metra dva týdny před prvním jarním dnem. Ale listujeme jím až nyní, kvůli recenzi do GAGu. Nejdříve hledáme “dvojáky”, což v tomto případě neznamená kopie, klony či autorské krádeže cizích nápadů, ale obyčejné pochybení - naposledy jsme dvakrát stejný vtip v jednom čísle našli v letošní “jedničce”. “Mám perfektní paměť na jména - třeba Josef, Michal...” říká jeden důchodce druhému na lavičce na straně 7. Po druhé totéž sděluje na str. 24, ale na menším prostoru. Bylo by zajímavé zjistit, zda paměť na jméno **Karla Höhla** zajistila autorovi i dvojitý honorář - anebo zda takto nenápadným způsobem redakce šetří. Třeba je to řešení, když se nesejde dost vtipů?

V novém čísle (jen zde pro nás - mezitím už jistě vyšlo Sorry aprílové) jsme žádný dabl neobjevili, ale neznamená to, že by nebylo o čem psát! Tentokrát jsme vybrali čtyři vtipy a až poté jsme si uvědomili, že tři čtvrtiny z nich tvoří díla jednoho autora. Má jméno **Boris Pralovszký** a ve “trojce” tak pobil (pokud jde o 4+2 kusy v čísle) obvykle plodnějšího **Eja Kulovaného**. Zatímco horní vtipy se zdařile trefují do módního, především amerického trendu korektnosti a přesně tak zapadají do odjakživáckého zaměření Sorry, které se nebere servítek, ten vpravo dole je ukázkou toho, jak má vypadat nosný nápad. Kdo tohle nepochopí může

kolem postav na obrázku nakreslit a vybarvit tučet hříbečků, tučet ptáčinků a tučet motýlků, stejně to nebude kreslený vtip, maximálně uboze ilustrovaná anekdota.

Tolik ke třem ukázkám - a zbývá ta čtvrtá. Kresba podepsaná **Omar** tu není vybraná proto, že bychom z ní byli nadšení a plácali se do stehů smíchy. Autor této recenze byl jedním z prvních novinářů před dveřmi za nimiž ležel Palach, a po jeho smrti stál u jeho rakve na dvoře UK čestnou stráž; proto prostě není dobrým arbitrem při kádrování tohoto vtipu. Předpokládám, že šéfredaktoři při rozhodování, zda jo či nejo, víceméně dali přednost slovnímu fóru než ohledu na kulaté výročí činu, jehož letošní připomínání mohlo přijít někomu, kdo tu dobu nezažil, až otravné. Prostě Sorry-Kiri (Charlie Hebdo) a nikdy jinak.

Pro přesnost malá statistika k počtu vtipů v čísle: napočítali jsme jich 26 nových + tučet těch 23 let starých. Rovná se = 38. Krom výše jmenovaných jsou se 3 vtipy v čísle Kulovaný, Souček a Köhl. Spojuje je to, že nepatří k těm původním, co si je připomínáme v rubrice 23 let starých kreseb. A jistý Daněk má v tomto Sorry dva obrázky, že by šlo o premiéru? **(IH)**

Kresby - souhrn 15 jmen ze všech čtyř prozkoumaných časopisů:

2x Nikola Listeš, 2x Davor Štambuk, Dado Kovačević, Frank Bahr, Denis Metz, Ari Plikat, Martin Zak, Fernandez, Rast'o Visokai, Miroslav Barták, Fedor Vico, Boris Pralovszký, Omar

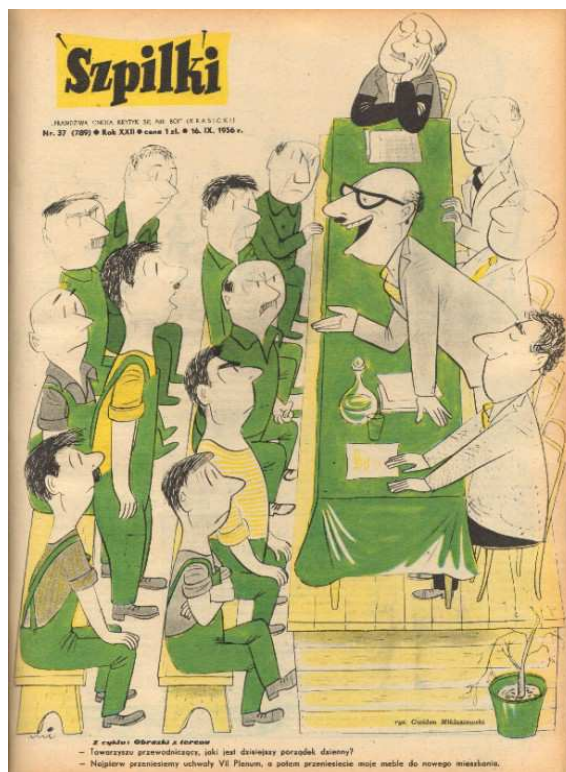
Časopisy včera / **Polské Szpilki (1935 - 1994)**

V roce 2020 by oslavil polský humoristický týdeník půlkulaté narozeniny. Kdyby žil, bylo by mu příští rok požehnaných 85 let. Letos tomu je 25 let, co nás, bohužel, **Szpilki** opustily... A Poláci těžko utěšíte sdělením, že **Krokodýl** skončil ještě o dva roky dřív...

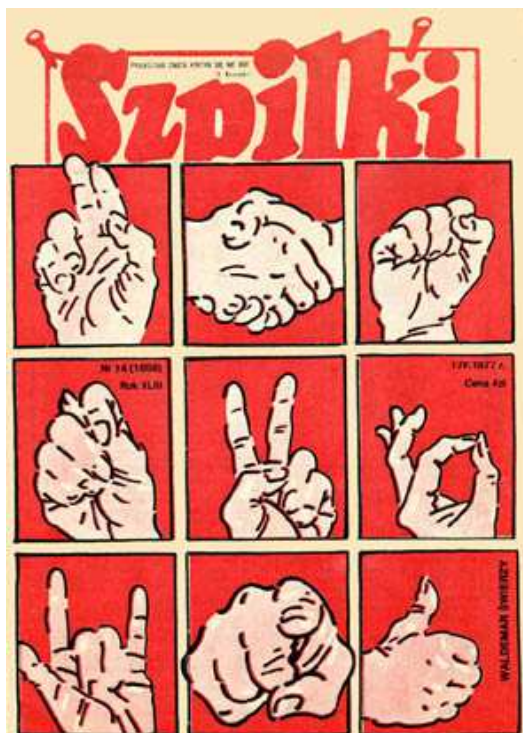
Už čtvrt století bez Szpilek!

Pro většinu z nás je to chvíle připomenout si jeden ze zahraničních „dikobrazů“ v zemích satelitů sovětského svazku, tedy spíš klonů sovětských „Krokodýlů“. Takřka všechny evropské časopisy měly obdobně špičatý, pálivý, bodavý, kousavý, ostrý název jako *Špendlíky, Stršel, Jež, Osten, Šídlo, Dikobraz, Roháč, Kopřiva, Urzica, Perec...* prostě něco spíš útočného, bolestivého. I v Azerbajdžanské sovětské republice vycházelo ostře znějící Kirpi - prostě něco satirického. V Pobaltí to byly *Sluota a Pikker*. Jen v DDR si zachovali národního šášu *Eulenspiegela*, jakéhosi bratrance britského *Punche* (v BRD to byly *Pardon a Titanik...*). V Budapešti vycházel *Ludas Matyi*, v albánské Tiraně *Hosteni...* Ve sloviňské Ljublani bavila *Pavliha*, na Kubě *Palante* (co všechny tyto další názvy znamenaly, musíme časem podrobit zkoumání!)

Pro menšinu z nás to ale bude i trochu jiné vzpomínání. Právě proto, že člověk se při listování **Szpilkami** jaksi nechytal v oblasti, kde jsme byli nejzvědavější - v kresleném humoru. Ti Poláci jsou nějak divní, mysleli jsme si; nějaká očekávaná nálož srozumitelných vtipů pro zasmání se v jednom čísle „nekonala“. Minimum ilustrovaných anekdot, jen málo „nepraktoidních“ fórků pro prostý lid. Měli jsme pocit, že se tu za prvé „o něco bojuje“ a za druhé, že se tu „předhánějí výtvarníci“. Aby byli navzájem víc rozeznatelní, prostě sami umělci! Už svým vzděláním, stylem i tematikou představovali pro našince jiný svět. A někdy tomu tak bylo skutečně, protože tam, kde u nás redakce ze Západního tisku přebíraly díla levicových soudruhů z prověřených socialistických periodik Francie či Itálie, Poláci se už koncem 50. let odvažovali přetiskovat vtipy z *New Yorkeru, Nebelspalteru, Ici Paris* či *Punche*. A to ještě nebylo všechno. Navíc šlo v Polsku o vtipy „nové vlny“, kterou už byli zasaženi i tamní karikaturisti. Pro Dikobraz byly přece typické (když pomíneme povinné politické kampaně) velmi nevinné vtipy jako číšník a host, žena s válečkem číhá na manžela, vlastně muž a žena vůbec (tedy ve vsí počestnosti). To v Polsku ze všech kreseb čísel nějaká zakuklená provokace - nám to ovšem vonělo neznámou odvahou. A jak

víme, načichli jsme tomu v 60. letech také a navíc tak silně, že to musely přijet urovnat z východu tanky... prostě ten náš vtipný jazyk pod svými pásy vyhladit pěkně na původní přízemní úroveň...

Ale tím, že Szpilky začaly vycházet už před druhou světovou válkou, měly bohatější historii - co do lidí, vzhledu, zaměření v různých dějinných etapách - než náš satirický týdeník. Ten si ze svých pražských předchůdců typu *Humoristických listů* nechal ani to pověstné „ň“. Přečtěte si teď pár faktů o zrodu časopisu Szpilky, jak jsme si to našli na stránkách Wikipedie.

Zdroj: [https://pl.wikipedia.org/wiki/Szpilki_\(czasopismo\)](https://pl.wikipedia.org/wiki/Szpilki_(czasopismo))

První číslo týdeníku "Szpilky" vyšlo 15. 12. 1935

Polský ilustrovaný satirický časopis založili v prosinci 1935 Zbigniew Mitzner (první šéfredaktor) Eryk Lipiński a Zenon Wasilewski. Programově byl svázán s levicí. Před válkou to znamenalo sankce a po ní přišel útlak od komunistického režimu. **Szpilky** vycházely ve Varšavě a (s výjimkou let 1945–1947, kdy redakce sídlila v Lodži) pracovala na adrese: *Náměstí třech křížů 16a*.

V letech 1950–1953 existovala *Bibliotekę Szpilek*, a v letech 1955–1958 *Kalendarz Szpilek*, později se objevily i knižní publikace (kupř. antologie *Coś nam zostało z tych lat z Wydawnictwa Artystycznych i Filmowych* v r. 1965), nebo kolekce pohlednic koncertu „Ruch“ (1973). Podobně jako

mnoho jiných tištěných titulů přestaly *Szpilky* vycházet na několik měsíců po vyhlášení výjimečného stavu v Polsku. A znovu až v roce 1990 přestaly *Szpilky* vůbec vycházet. Ještě je zkusil znovuoživit Marek Przybylik (zjara 1993 se ukázalo 13 čísel) Další dva pokusy skončily též neúspěšně a od r. 1994 už *Szpilky* nevyšly. Jejich příběh se silně podobá osudu českého *Dikobrazu* i dalších satirických periodik ve Střední a Východní Evropě. Podobně jepičí život však měly i nové tituly v postkomunistických státech.

Kresba na předešlé straně: Obálka z roku 1956 - **Gwidon Miklaszewski**. **Nahoře:** Obálka z roku 1977 - **Waldemar Swierzy**. **Vpravo:** na obálce *Kalendarze Szpilek 1956* jsou vidět dvě asi nejznámější figurky *Szpilek* té doby: *Prof. Filutek* od **Zbigniewa Lengrena** a postavy z vtipů autorky **Ha-Ga** (žena Lipińského)

Osoby Szpilek

Redaktorzy naczelni:

Do 1939 – Zbigniew Mitzner (wydawca) i Eryk Lipiński, po 1945 – Witold Filler, Jacek Janczarski, B. Kmiecinski, Stanisław J. Lec, Arnold Mostowicz, Leon Pasternak, Marek Przybylik, M. Sass, R. Starzyński, Krzysztof T. Toeplitz, Jerzy Zaruba.

Publicyści:

Maria Czubaszek, Wiesław Brudziński, Feliks Derecki, Jan Galuba, Konstanty I. Gałczyński, Zuzanna Ginczanka, Świętopełk Karpiński, Jonasz Kofta, Stanisław J. Lec, Anna Lechicka-Kuśniewicz, Antoni Marianowicz, Janusz Minkiewicz, Zbigniew Nienacki, Anatol Potemkowski (Megan), Józef Prutkowski, Jeremi Przybora, Andrzej Rumian, Antoni Słonimski, Ryszard Smożewski, Lech Terpiłowski, Krzysztof T. Toeplitz, Julian Tuwim, Stanisław Tym, Jerzy Urban, Joanna Wilińska, Radosław Zięcina.

Rysownicy:

Maja Berezowska, Julian Bohdanowicz, Walerian Borowczyk, Ignacy Bulla, Bohdan Butenko, Antoni Chodorowski, Piotr Chrobok, Andrzej Czeczot, Andrzej Dudziński, Józef Dynda, Jerzy Flisak, **Anna Gośławska-Lipińska (Ha-Ga)**, Mirosław Hajnos, Jacek M. Hohensee, Zbigniew Jujka, Tomasz Jura, Eliaż Kanarek, Szymon Kobylański, Krzysztof Konopelski, Zbigniew Lengren, Jan Lenica, Edward Lutczyn, Edmund Mańczak, Andrzej Mleczek, Marek Polański, Juliusz Puchalski, Zbigniew Rabsztyn, Szczepan Sadurski, Henryk Sawka, **Małgorzata Spychalska-Komar**, Grzegorz Szumowski, Ryszard Twardoch, Anatol Ulman, Antoni Wasilewski, Zygmunt Zaradkiewicz, Jerzy Zaruba, Zbigniew Ziomecki, Marian Matocha, Julian Żebrowski.

/tučně jsou zvýrazněny hubené ženy/

Zdroj: [https://pl.wikipedia.org/wiki/Szpilki_\(czasopismo\)](https://pl.wikipedia.org/wiki/Szpilki_(czasopismo))

Kresba vlevo: **Juliusz Puchalski** - Szpilki z ledna r. 1957 - "Těžký výběr"

Kromě hledání příslušných obrázků na webu (jako vhodných ilustrací k slovníkovému heslu o polském satirickém týdeníku) mrkli jsme se i do knihovny a paměť nás neklamala. Už v roce 1962 se též na polskou karikaturu zaměřilo plodné nakladatelství *Eulenspiegel Verlag Berlin* a "**Nadeln**" (německý překlad) vydalo *Szpilki* s podtitulkem (*und ihre Zeichner*). Jejich kreslířů jsme ve svazčku o 76 stránkách našli **tři desítky** (jména jsou abecedně seřazena hned na počátku knížky a obrázky jsou s německou důkladností opatřeny čísly - a tak víme, že vtipů je v knížce 93.

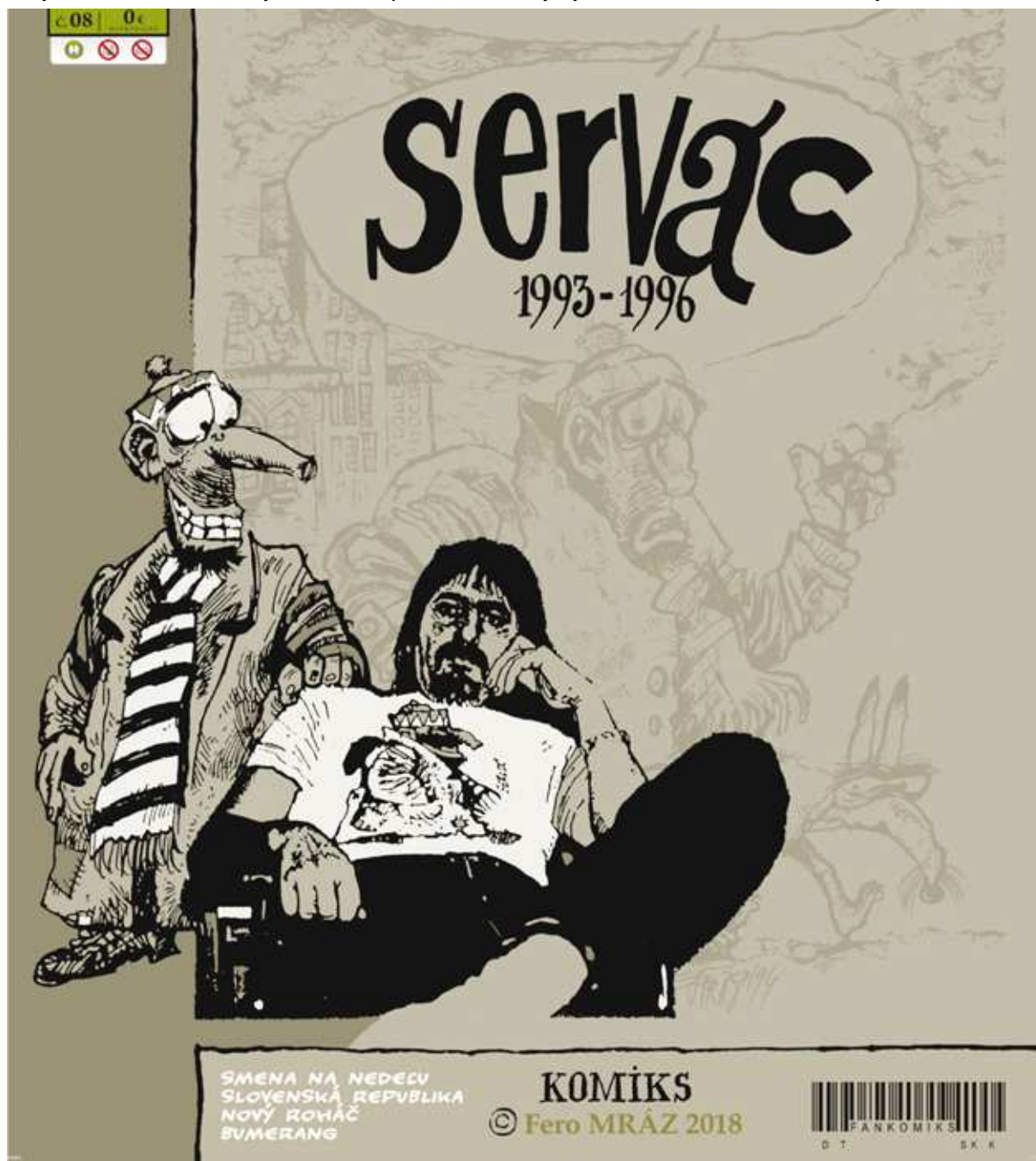
V tiráži je i pozoruhodný údaj: *Printed in Poland - Verlag WAG*. Tisk je z mnoha důvodů mizerný: tenký kluzký dřevitý papír, špatná vazba v pevné (naštěstí) obálce. Ale část vytištěná barevně vyšla na svou dobu úžasně. Veškeré texty jsou v němčině - včetně třístránkového článku o týdeníku od šéfredaktora Szpilek **Arnolda Mostowicze**. Nejvíce vtipů tu má **Ha-Ga** (12), pak **Kobyliński** a **Ziomecki** (po 8), **Flisak** a **Zaruba** (po 6), **Ferster**, **Lipiński** a **Kiulin** (všichni 5)... mj. slavný **Lenica** (2) a **Jujka** (1).

Edici, z níž známe i další svazky včetně výběrů z maďarského, československého ba a i z francouzského kresleného humoru, jsme doplňovali nejen v Německém kulturním středisku (Palác Dunaj), v Polském (Václavák / Jindřišská ul.) a v Maďarském (Václavák / Ul. 28. října) v centrální Praze. (han)

Kresby: 2x **Zbigniew Kiulin** "To je divoch! Nerozumí legraci!" a "Maloměsto"

Objev / Fero Mráz a jeho "SERVÁC"

Pangrác se mi moc nelíbí a na Bonifáce mám narozeniny. Prostřední ze tří ledových mužů, kteří se na setkání v máji už třesou, se jmenuje Servác. No - vypadá podle toho a je to schválnost **Fero Mráze** ze Slovenska, kterou tady kolem Prahy málokdo zná. Konečně on se k nám vetřel prostřednictvím Fedora jménem **Vico**, jehož aktivity vrcholí právě počátkem jara, kdy se v Prešově schyluje k aprílovému vyhlášení vítězů mezinárodní soutěže „Zlatý soudek“ (Golden Keg). Právě Vico totiž ve svém potřetí vzkříšeném **BUMerangu** každý druhý týden publikuje Servácovy příhody. Je to komiks, jak se přesvědčíte hned na následující stránce. Zkuste k němu přistupovat objektivně, tedy bez předem nastaveného dojmu, že jde o něco strašného, jak by se mohlo zdát z tohoto projistotného varování. Slabší povahy to stejně odnesou, ale my máme aspoň alibi: vždyť jsme vás varovali. Servác je zvláštní tvor,

asi člověk. Soudíme podle jisté podoby se svým autorem. I když Mráz má kratší nos a nehty si občas stříhá. Servác svého „taťku“ uznává, má ho prostě rád, což není zrovna jednoduché k pochopení, ale do toho nám nic není, je to jen mezi těma dvěma. Či třemi? Na ukázce, na kterou tu právě koukáte, je i další tvář: *I. T. Radimír*... Ale to už necháme na vás, milí čtenáři.

Počínaje *Smenou na nedeli* v listopadu 1993 a nekonče *Bumerangem*, vegetuje komiks se Servácem už léta. Načal už druhé čtvrtstoletí své neurvalé elegance. Pardon - existence!

A teď pozor! Vpravo vidíte i originální upřesnění jeho životopisu, včetně míst, kde v různých životních etapách Servác pobýval.

Vysvětluje se tu i proč má výtvarník na hlavě šediny - tři sta stránek hodně prokresleného komiksu dá zabrat!

My jsme toto našli a vystřihli z jakéhosi e-souhrnu, co k nám do redakce někdo dopravil. A co z toho všeho digitálního poselství vyplývá?

Podle všeho se přihodilo to, co vzdycy. Když je něco dobrého a žádaného, dojde nakonec i na knižní vydání.

A jako vždy v posledních letech, předchází tomu všemu předběžné "zavěšení" díla na webové stránky...

A slib, že se chystá i tištěná podoba. Věřme, že se to podaří a nezůstane jen u ušlechtilého úmyslu. Co je na papíru, to se počítá. Počtou si aspoň i archeologové z příštích tisíciletí...

Ještě dříve, než se Servác dostane do školních učebnic jako hluboká studna moderní historie Slovenské republiky, vychází první díl "Zobraných spisov" s následujícím titulem:

"Ako sme kuli demokraciu..."
(komiksy z let 1993 - 1996)

A ďalší plány?

SERVÁC - ZOBRANÉ SPISY II. ...ako sme budovali kapitalizmus - roky 1997 - 2010

SERVÁC - ZOBRANÉ SPISY III. ...ako sme stratili slušnosť - roky 2015 - 2018

<http://komiksarchiv.blogspot.com/>

Dobu, keď vznikol SERVÁC, som mal, takpovediac, na háku. Bol som na gymnáziu, svet mi bol gombička. Kreslil som vlastné príbehy, písal som scenáre. Proste som to mal na háku.

SERVÁC NEMAL. Od začiatku reagoval na (niekedy naozaj divokozápadné) dianie v našej republike, na reakcie okolia, aj na reakcie našich ľudí. Svojským (a poriadne korenistým), ale pritom zrozumiteľným jazykom sa vyjadroval k horúcim spoločenským a politickým témam. Nebolo veľa takých, ktorí to robili takýmto spôsobom - námatkovo si spomínam na televíznu politickú satiru Halušky, vystúpenia Milana Markoviča, či umlčanú humoristicko-inžiniersku dvojicu Miro Noga a Števo Skrúcaný.

A SERVÁC JE TU S NAMI DODNES.

Som preto poctený, že Vám môžem predstaviť prvý diel „ZOBANÝCH SPISOV“

tohoto tak výsostne slovenského komiksu. Prajem Vám krásny komiksovo-nostalgický návrat do dôb (nie až tak) dávno minulých.

Radovan 'UPIR' Rybovič

VÁŽENÍ DOMOVCI, MILÍ KAMARÁTI!

Prvá časť SERVÁCOVÝCH príbehov (stripov) vyšla vo vtedajšej Smene na nedeľu v piatok, 5. novembra 1993. Po 26-tich rokoch vzniklo postupne vyše tristo strán, ktoré boli uverejnené kade-tade, ba až rôzne, avšak napriek tomu, že sa tvári ako komiksový bezdomovec, domovom sa mu (napriek iným prechodným bydlám...) stali stránky humoristického časopisu BUMERANG, ktorý vytvárajú bratia Fedor a Miro VICOVCI z Prešova...

(momentálne
dvojtýždňová príloha
denníka ŠPORT)

BUM-erang
HUMORISTICKO-SATIRICKÝ DVOJTÝŽDŇENÍK

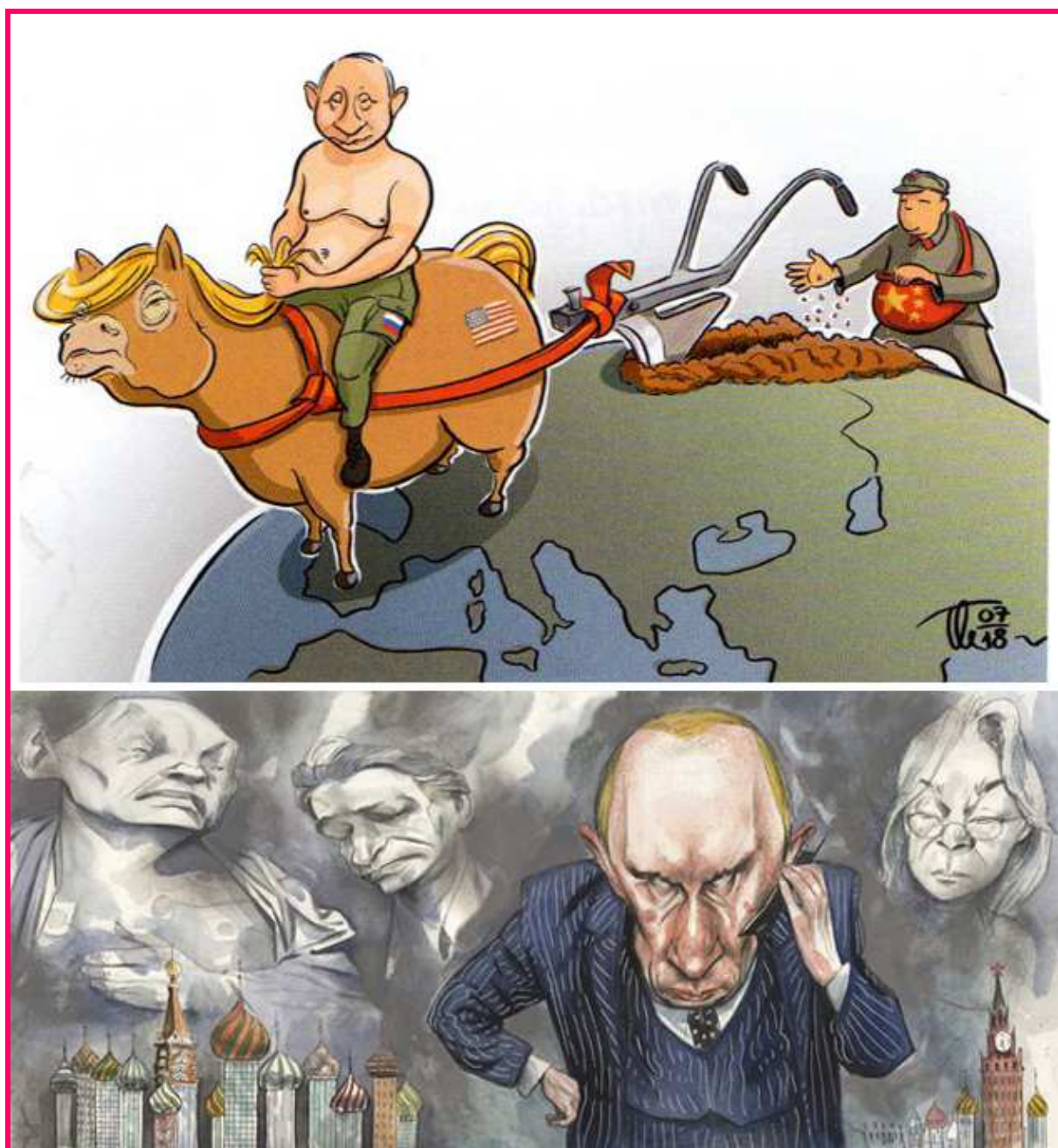

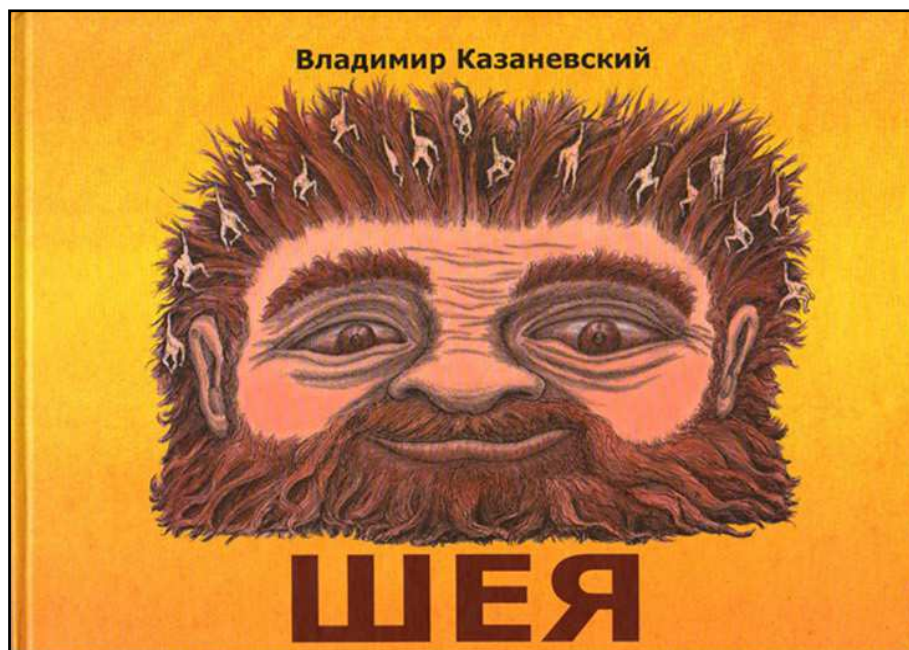
Portrét / Car Vladimir Iljič Putinovič

Pánko velkomožný, jeho veličenstvo car ze Země sovětů, vládce širé imperialistické Rusi...

...je velkým terčem, do něhož se karikaturistovi dobře trefuje. Jeho skromné vystupování v roli supermana volá po zlegračnění. Jeho záhadný výraz lze přirovnat k tajemnému úsměvu Monči Lízové. Konečně - možná že právě to všechno dokáže vyspělý pracovník sovětské špionáže udělat schválně. Vládcí ostrých satirických perek pak totiž zapomenou na to hlavní, co by mělo být předmětem kritiky - na bezohledné vraždění. Jak svých kritiků, tak za hranicemi. Jak tvrdí moudrý kmet: *Kde že má Rusko hranice? Přece tam, kde je mít chce...* Ale najde se i výraznější karikatura. Ta horní naznačuje koho si už Putin osedlal a kdo z toho sklídí úrodu. A ten obrázek dole je ojedinele smutný. Že by ho strašily jeho oběti...?

Kresby: Bosco (a další dva...)

Vladimir Kazanevsky znám ve всем мире как художник-карикатурист. Его рисункам присуждались премии разных достоинств, включая Гран Три, на международных конкурсах карикатур в сорока трех странах мира. Его карикатуры были изданы отдельной книгой в серии «Modern World Cartoonist» в Китае. «Романы без слов» Владимира Казаневского «Воспоминания пожилого амура», «Головь» и «Ното Gibber» («Человек горбатый») выходили отдельными книгами в Бельгии, Украине и Швейцарии. Профессор Энн Элиз Хауска из Нью Йорка назвала его творчество «поэзией без слов». Прозаический роман Владимира «Очищение» и монография «Искусство современной карикатуры» были опубликованы в Украине.

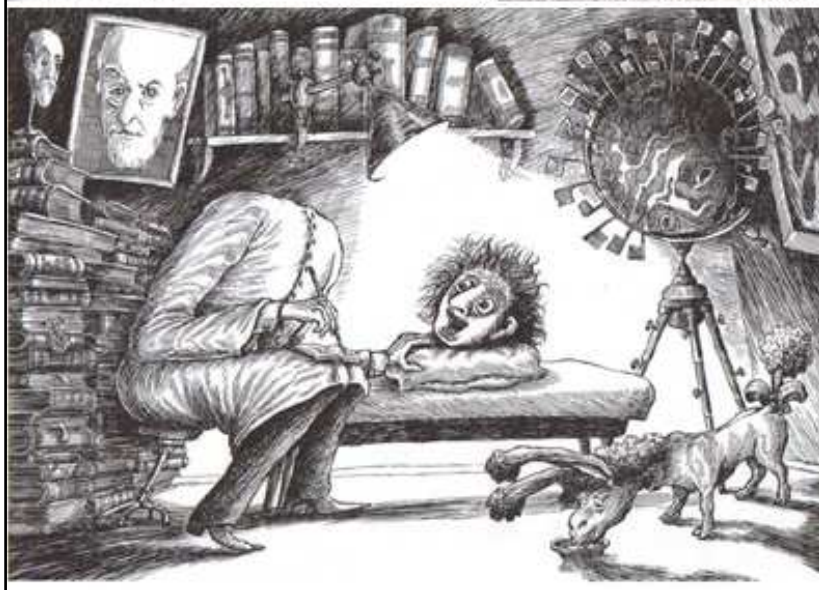
“Šeja”

V knížkách, albech i katalozích mají některé z nich zvláštní postavení. Myslím v těch mých, samozřejmě - protože mít v knihovně obrázkovou knížku věnovanou někomu jinému je sice fajn (mám i takové) ovšem mít vlastnoruční věnování od známého karikaturisty je přece jen o něco lepší (či přímo nóbl?). Možná by stálo za to, vyčlenit z takových knížek právě tyto a věnovat se jim blíže - včetně reprodukce příslušného věnování.

Když pomínu naše, tedy česko-slovenské autory, kterých bude určitě přesila (díky všem!) našlo by se pár takových z širého světa, kterých si člověk cení nejvíc. Jsem si jist, že Saul Steinberg mezi nimi není, ale třeba Hans-George Rauch, co přišel v roce 1990 do redakce týdeníku KUK, ten mi snad podepsal i jednu ze svých úžasných knížek. Kdysi jsem už na těchto stránkách psal, že mám katalog ze Salonu v MB s věnováním z pera polské hvězdy Chodorowského (to prý ani v Polsku nemá jen tak někdo!) a teď mne musí zadržet blížící se uzávěrka e-GAGu u stroje,

abych nezačal šplhat do nejvyšších pater bibliotéky a hledat tam další podezřelé exempláře.

Tolik na úvod; nyní už k jednomu autorovu dílu...

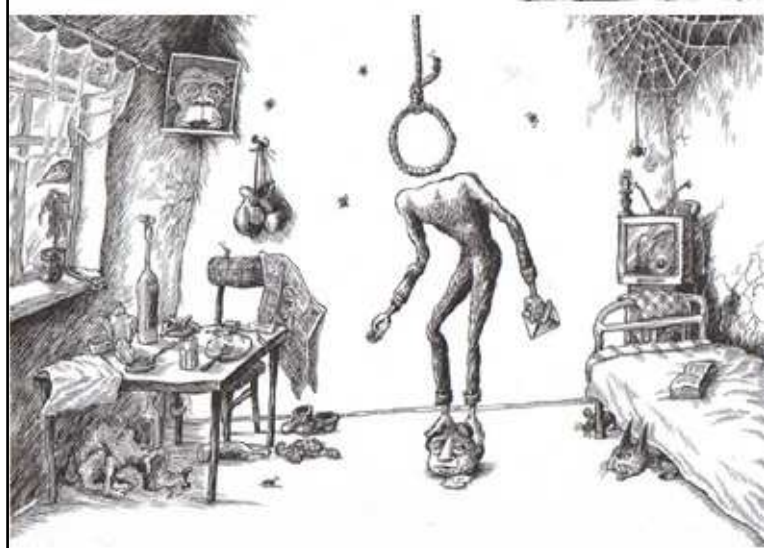
Konečně, jednu z takových knih - a není to svazek vůbec obyčejný - mám teď vedle klávesnice na stole. Nazývá se ukrajinsky *Šeja*, ale sami vidíte, jak to podivně vypadá v ukrajinském originále - však mi dalo práci, než jsem pochopil, že tu jde o krk. Ne o můj, ani o *šeju* autora díla **Vladimira Kazanevského**, nýbrž o krky všeobecně lidské. Věřte nevěřte, ale to jediné, co v knize plné hlav a trupů úplně schází, jsou právě krky. Kam se ztratily a proč tu nefungují, to divák nepozná. Ale domyslí si to. Konečně Vladimir nelenil a vždy na levé stránce - naproti svým na míru kresleným výtvarným kouskům - dává čtenáři jisté vodítko. Tedy - přesněji - písemně pokládá otázky... Dost agresivní, adekvátní stylu kreseb. Ale protože je Kazanevsky superpilný, ani zde ty drobné nápovědné kresby nescházejí.

Procházka historií lidstva

Jednu z kreseb, kterou jsme vybrali na předchozí stránku - protože je lehce srozumitelná - je určitou vstupenkou do tohoto světa - světa opravdu zvláštního a vlastně odporného. Námětově pochází ze středověku, tedy z prostřední fáze svazku. Na stotřiceti stránkách se toho děje hodně, polovina z nich (ta napravo, tedy na lichých stránkách) je právě takto řešena přes celý formát. Zde vedle (viz vlevo) vidíte hned tři další celostránkové ukázky. Autor je rád pěkně za sebe hezky chronologicky - od jaksi pravěkých, antických,

filosofických, až do novověku včetně molekulární chemie či naší věčné otázky po pravdě.

V našem výběru - věřte, že nebyl vůbec snadný - jsme se několikrát ujistili, že neděláme nic proti sdělení obrázků, ale přesto... Neodvažujeme se tu divákovi vnucovat své mínění, tedy to, co v kresbách je anebo co v nich vidí nebo vidět má. Na další stránce najdete další tři kresby a máte šanci si na celé dílo učinit svůj názor. Úplně nahoře jsme vybrali úmyslně

Myslítele, uprostřed zase Diogena a dole najdete Freuda. Jde o scény, které nejlépe zobrazují, jak ty hlavy bez krkú nevypadají moc životaschopně. Ale - jsou!

Bezhlaví hráči rulety (ne ruské, ale ukrajinské), kontrola totožnosti milicí anebo identifikace podezřelých či obviněných dělá bez krkú velké problémy, stejně jako sebevražda oběšením. I když se volná hlava v takovém případě může hodit třeba místo převržené stoličky...

Poezie beze slov

Proč si Kazanevsky vybral toto téma, není zcela jasné a jistou souvislost najdete v oranžovém úvodním slově (ze zadní strany obálky), kde se (ovšem v tom ne zcela srozumitelném textu)

o autorovi píše, že vydal už několik knih. Známe různá alba a sebrané vtipy - zde se však uvádí, že je autorem "*Románů beze slov*" a dvě z nich mohou cosi napovědět: "*Hlavy*" a "*Hrbáči*". Píše se tu, že Kazanevského knihy vyšly v Belgii, ve Švýcarsku i na Ukrajině. A že jistý profesor z New Yorku jeho tvorbu charakterizoval titulkem "*Poezie beze slov*". My si spíš vzpomeneme na teoretickou práci, kterou nám kdysi Kazanevsky poslal do redakce e-GAGu a nazývá se "*Umění současné karikatury*". Doprovodil ji hned několika ukázkami ze světové tvorby.

Setkání v Hradci Králové

S Vladimírem jsem se setkal několikrát, poprvé to bylo v Hradci Králové, kde jsem mj. Kazanevskému předával jednu z hlavních cen mezinárodního biennale *Humorest*. A také jsme si

docela popovídali o žánru, o němž toho nejen hodně věděl, neboť o něm hodně přemýšlel a také psal. A povídal. Naposledy jsme se setkali v Prešově před pár lety v jury "mozků". A právě tam mi věnoval knihu a před mýma očima mi ji také podepsal. Tedy přímo věnoval. Bohužel to bylo už v době dost pokročilé a tak se projevila síla místní borovičky s importovanou ukrajinskou vodkou a tak jsem ani netrval na více informacích o darované knížce. Nyní toho mohu jen litovat, tak jako lituji, že nemám od Kazanevského svůj portrét...

Ale věřím, že jsme se neviděli naposled - a že se ještě nějakého věnování dočkám.

Vlevo nahoře vidíte věnování v knize "Ivanu Ganuseku"; pod tím je jedna z prvních kreseb v albu "Šeja". Na mořském břehu se nepovalují vyplavené škeble, ale otevřené lebky a v některé z nich lze snad najít mozek... Fotografie vpravo je momentka z Muzea v Hradci Králové, kde od I. H. (člena jury) přebírá **Vladimir Kaznevsky** (na snímku vlevo) cenu ze soutěže Humorest 2006. Nebyla to jeho první ani poslední! **Ivan Hanousek**

Do archívu / Kreslíř MŽ č. 1 - 2019 / **Vhrsti**

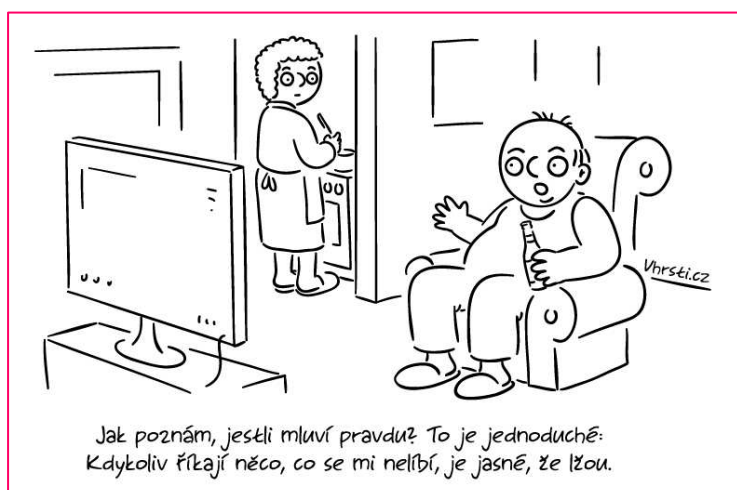
Považujeme čtvrtletník Syndikátu novinářů ČR za seriózní oborové periodikum a tak si zde dovolíme vyzradit i občanské jméno všestranného autora publikujícího jako **Vhrsti**. Aby nám v následujícím textu nečinilo problémy Vhrstiho skloňování, uvádíme, že se jmenuje **Vojtěch Jurík**. Narodil se v roce 1975 v Rokycanech, studoval v Plzni, žije ve Strašicích a je nejen talentovaný, ale i pozoruhodně výkonným umělcem - nejen výtvarníkem.

Juríkovy kreslené vtipy, které vás provázejí tímto číslem, jsou jen menší částí jeho tvorby. Je totiž zároveň autorem knih pro děti, ilustrátorem, komiksovým kreslířem a scénáristou. Jeho první kniha *Už se nebojím tmy* (Mladá fronta, 2007) získala *Cenu učitelů* za přínos dětskému čtenářství. *Český jazyk 1* s Juríkovými ilustracemi získal ocenění *BESA* (The Best European Schoolbook Awards) za druhou nejlepší učebnici v Evropě. Už před šesti lety byl Vhrsti výtvarníkem večerníčku *Bílá paní na hlídání* (Česká televize, 2013) reprízu bude mít letos na podzim. V roce 2014 vydal vlastním nákladem autobiografický komiks *Nejdůležitější věc na světě*, za nějž dostal *Cenu Bohumila Polana*.

Toto celkem široké rozkročení v tvorbě sjednocuje Juríkův kreslířský styl. Ten vše balí do homogenního a výrazně originálního kompletu. Protože se dál budeme věnovat výhradně již žánru *cartoons*, můžeme začít dalším oceněním. Diplom *Certificate of Excellence* od *National Press Club of Canada* v mezinárodní soutěži kresleného humoru u příležitosti *World Press Freedom Day* obdržel autor už v roce 2006. Po deseti letech pak za svou práci na poli kresleného humoru dostal *Česko-Slovenskou novinářskou cenu* udělovanou za aktuální kreslené vtipy společně nadacemi *Open Society Fund Praha* a *Bratislava*. Vhrsti ji získal za rok 2015, jako druhý z českých karikaturistů (před ním ji dostal z českých autorů pouze Renčín; nominaci měli i Kemel a Jiránek).

O tom, že v známých tuzemských médiích je kreslený humor popelkou, svědčí i fakt, že Jurík kreslí barevné vtipy pro *Naši rodinu* (Fortuna), ale také kreslí ty černobílé se slovním doprovodem pro *Rodinu a školu* (Portál). Tvořil i stripy pro celostátní "tělo" regionálního *Deníku*. Každou ze zde zmíněných oblastí tvorby Vojtěcha Juríka si můžeme ověřit a dojem si tak rozšířit na webu www.vhrsti.cz, kde je možné vyhledat i aktuální kreslené vtipy, které zde autor pravidelně zavěšuje. Že se věnuje působení médií v oblasti politiky (právě politiku či politiku má často za terč svých prací) není náhoda.

Na rozdíl od běžné představy o karikaturistovi, jako člověku, kterému ke spokojenosti stačí vidět své kousky pravidelně v novinách, řadí se Jurík k autorům se širším záběrem. Podobně jako dnes už zesnulí Jiránek a Renčín zacílil na kreslený film, televizní večerníčky a knižní ilustrace. Navíc, jako příslušník mladší (nyní spíše střední) generace, je blíž dnes už samostatnému žánru moderních komiksů. Jako člen předsednictva České unie karikaturistů svého času v bulletinu e-GAG vybudoval pro kolegy stálou mezižánrovou lávku ke komiksu. Odrostlí karikaturisti však ke komiksu ve formátu dlouhých příběhů nenašli vřelý vztah. A vypadá to, že autorům komiksů kdysi tak oblíbený *comic-strip* (skeč s humornou pointou) s několika okénky už nepřipadá být dostatečně umělecky důstojným dílem.

Vhrsti v tomto směru zůstává tzv. "renezančním" umělcem, který se pohybuje zručně na obou březích. Možná i proto, že jeho otec Stanislav (1948-1993) si v době "Pražského jara" připsal účast na ojedinelé (nebo svobodné a navíc mezinárodní) výstavě karikaturistů v Písku 1968/1969. Vojtěch Jurík právě díky polistopadové resuscitaci této soutěže ve formátu mezinárodního bienále mohl zrealizovat zajímavý krok - úspěšný návrat do otcových stop - právě v Písku. Už během prvního

desetiletí v tomto tisíciletí, tedy nultých let tohoto století, se Vhrsti stal výraznou postavou své generace i tohoto žánru. **(IH)**

Poznámka: Tento text byl psán pro čtvrtletník Syndikátu českých novinářů, který vyšel na konci března tohoto roku. V Mediažurnálu č. 1/2019 bylo otištěno celkem 14 vtipů od autora *Vhrsti*.

(r)

Vedle známé odeonské, tedy z původního SNKLHU (Macourkovy) čtvercové knížečky, bylo nutné spoléhat na kulturní týdeníky a čtrnáctideník (Host do domu) a měsíčník (Plamen). Tam se občas Saul objevil.

Dnes je až neuvěřitelné, kde naši autoři brali - bez internetu! - svou znalost Saula Steinberga, jeho stylu... Nebyl ani fax! Určitě to byly leda nějaké ty propašované časopisy ze Západu (a ty z Polska). A jistě si je pěkně navzájem půjčovali, prohlíželi u stolů.

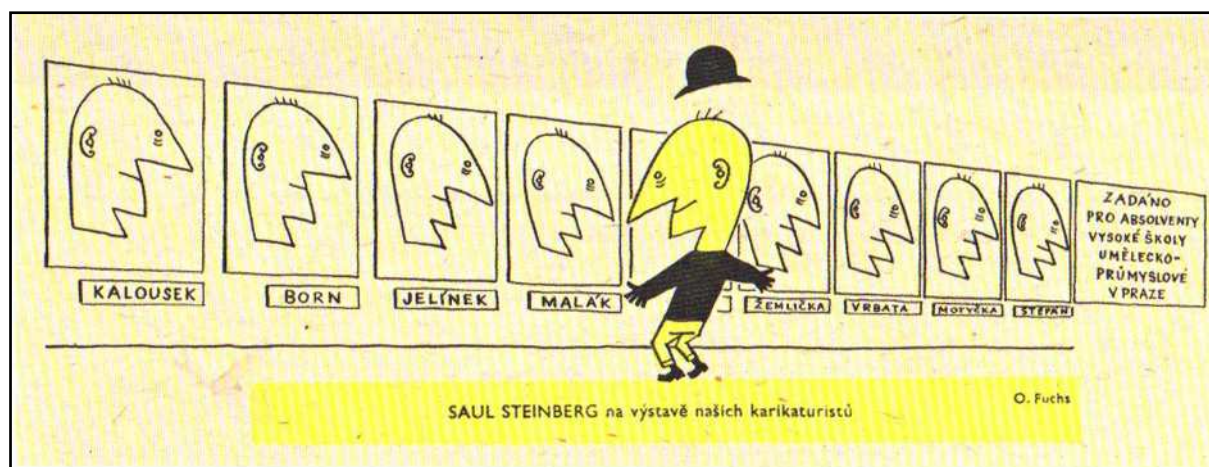
Je fakt, že se tenkrát to slovo *steinberg* jakýmsi jejich rozdělovníkem - jako dnes heslo *zeman*.

Zjednodušeně řečeno: bylo to mezi venkovany, kteří nábožně naslouchali Dušanu Motyčkovi a jejich splněným snem bylo mít vtip v Dikobrazu. A na druhé straně metropole (od Florence) šlo i o geograficky jinde položenou pražskou kavárnu (Slavia) vinárnou (Viola a Reduta) a kluby (spisovatelů či filmáč) - vlastně vše na ose - na Národní třídě. Ale nezapomeňme ani na umprumáckou hospodu (U křížovníků, U Svitáků). Podobně tomu bylo i na Moravě, kde dokonce byla i brněnská cukrárna (to bylo však o dost později).

Teď ovšem píšeme o přelomu 50. a

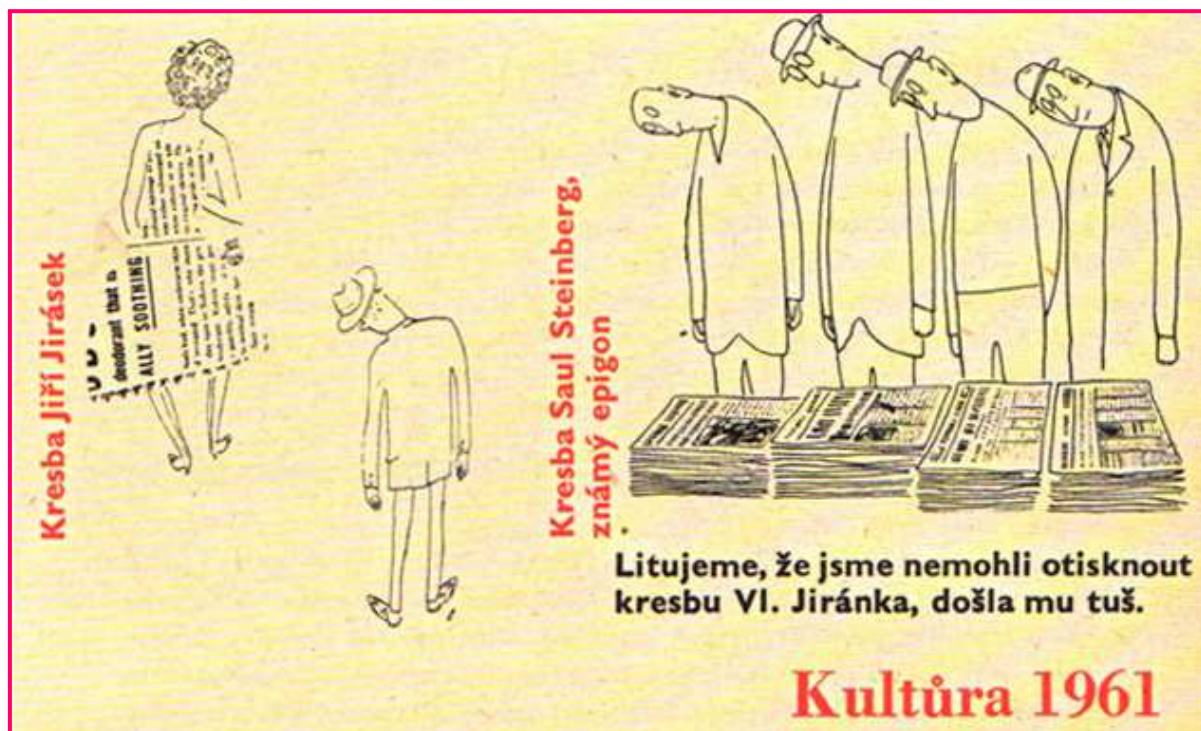
60. let minulého století.

Tehdejší *Steinberg* byl srozumitelný (viz výše!) a sváděl k napodobení i méně nadané autory. Vypadalo to fakticky dost snadně - být jeho stoupencem. Stejně snadné ovšem bylo tyto jeho mladé milovníky parodovat. Tento cyklus jsme nazvali **Saul Steinberg a my** a proto si připomeňme pár reakcí z dobového tisku, jak si je může každý vyhledat v Ryškově „*Karikaturis-*

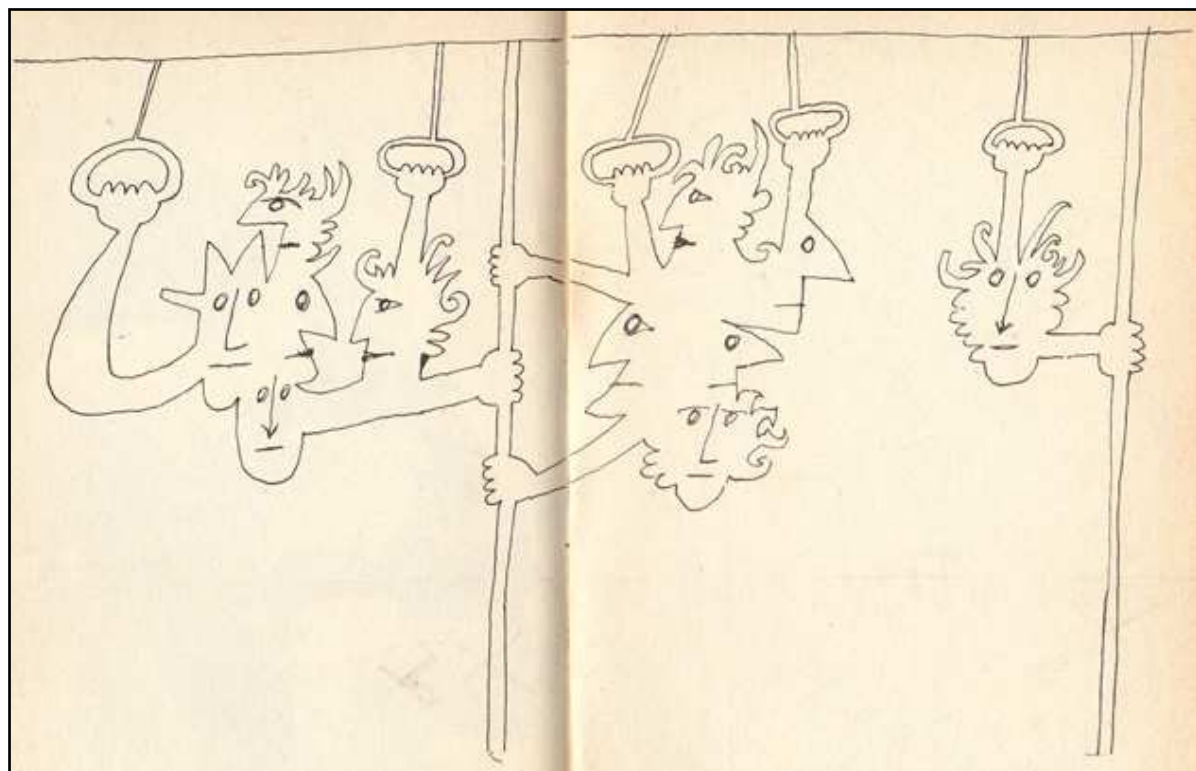

tech“ (viz kresba *Oty Fuchse* z „*Dikobrazu* - jde vlastně o dobový dokument). V r. 1960 se tu jména přátel „nových“ výtvarných pořádků z Ameriky dokonce můžeme pěkně přečíst: Kalousek, Born, Jelínek, Malák, Žemlička, Vrbata, Štěpán. A koukejme, je tam i ten Motyčka!

Prostě „Zadáno pro absolventy pražské VŠUMPRumky“. Kniha stojí přinejmenším za prohlédnutí, když už někdo dnes nestojí o to dozvědět se o půl století starých vzorech, vztazích či sporech našich kreslířů vtipů. Zajímavé je dloubnutí z „**Plamene**“ (vydával ho ČSS) Redakce zalistovala v **Kultuře** (vydávalo ji ministerstvo kultury, pak byl sloučen s Tvorbou

z vydavatelství RP - KSČ a vycházel jako „**Kulturní tvorba**“) a dělá si legraci z **Jiřího Jirásky**, hlavního čtele Steinberga a z **Vladimíra Jiráňka**, s nímž si Jirásky tehdy pletli nejen čtenáři... Protože pozdější Steinberg hodně utíkal ze sféry obyčejných kreslených vtipů, přestával být už takovým vzorem ve smyslu nápadů a humoru beze slov. Ale zůstal ještě - přinejmenším do počátku 70. let velkým výtvarným vzorem. O tom si ještě povíme v dalším dílu cyklu. Ale teď ještě rychle k

tomuto obrázku. Pro mladší generaci: tak přesně to vypadalo v tramvaji nejen v USA, ale i v Praze! Takto jsme v ní postávali, drželi se... Prostě úžasný výtvarný postřeh. (ih)

Galérie / Saul Steinberg: „Dancing Couple“ (1965)

Pencil and crayon on paper 61 x 47,6 cm

Zdroj: Harold Rosenberg: „Saul Steinberg“

Kája Saudek: Roztomilé děvče...

...takové přání do Nového roku dostat od Káji, to bývalo hezké. Stalo se na sklonku roku 1983 a rádi bychom ho prezentovali v rubrice "Chlubna", ale právě jsme se z médií dozvěděli o výstavě v Praze, a tak se nám toto P. F. 1984 moc hodí jako ilustrace k té zprávě - místo pozvánky na vernisáž, kterou jsme nedostali.

Jde o důkaz jak pečlivosti technického provedení, tak nápadu - vlastně drsného vtipu. Tam, kde na horním obrázku vidíte tenkou linii od shora dolů, tam jako chlopeč překrývá dolní část pevného papíru a láká k otevření. Objeví se, jak to vlastně opravdu je s tou Kájovou Karkulkou. Tedy hlavně...

... s nadýchaným překvapením.

Lidé stárnou, časy se mění a také výstavy pořádané v Tančícím domě už nejsou od toho, aby potěšily pamětníky, znalce či přátele autora a milovníky jeho díla - jak víme z posledních let, jde zde o výdělek - dobře nám tak...

Výstava bude jistě obsažná a jistě přitažlivá. Už podnázev "Od aut po ženy" napovídá šikovný rozsah díla pro sponzory. Co tam bude lákat dítká s rodiči, musíme teprve zjistit (U Jiráňka byl výběr taháků přece jen širší než u autora Barbareilly či Muriel).

Ale nechybí prý ani Kájovy olejomalby, plakáty a samosebou komiksy - prostě sakumprásk vše, co se od rudých padesátých let, přes nadějná zlatá léta šedesátá až do temných let posrpnových urodilo v jeho ateliéru.

Jelikož na obsah a vzhled výstavy dohlížely i Johanka a Berenika Saudkovy, nemohou chybět ani osobní věci z jeho pracovního stolu a všelijaké méně známé výtvarné práce komerční. I na nich - tedy přímo z nich - tak čiší silná osobnost výtvarníka co do stylu. Takže nyní nabývají originály stejné hodnoty, jakou obvykle u umělců přisuzujeme jenom pracím v základních žánrech jako jsou kresba či malba...

Novinářská cena Česko-Slovenská

O nominacích kolekcí vítězných pracích za rok 2018 v těchto dnech rozhoduje jury v Bratislavě. Výsledky včetně jména laureáta v kategorii **Nejlepší česko-slovenský kreslený vtip, komiks, karikatura 2018** přineseme informaci v příštím čísle. Protože se porotci organizáto-

rům zavázali mlčenlivostí, můžeme zde konstatovat jen obecně, že se rozhoduje či rozhodovalo o tučtu souborů od deseti autorů, z nichž pět návrhů na ocenění patří kolekcím s díly autorů z České republiky.

Tiše, tiše... Blecha nespí! Jeho muzikanti ožili - díky marketingu hotelu Aria

Různé aktivity vyvíjejí různé spolky, firmy a nadace. A o jejich různých aktivitách poté informují různá periodika. Nás ovšem zaujal jen tento text s fotkou, v němž praví dívka na snímku:

“Mým snem bylo vždy řídit svůj vlastní hotel a díky MF DNES jsem si to mohla vyzkoušet v Aria Hotel Prague. Byl to výjimečný zážitek, který mi potvrdil, že tuto práci jednou opravdu chci dělat.” Kateřina Koktová, 13 let

O tom, kde se v Praze hotel nachází, se tato zpráva v příloze *Rodina* nezmiňuje, ale svůj reklamní účel to jistě splnilo. My za upřesnění nic nežádáme, ale můžeme prozradit, že jde o hotel nedaleko našeho někdejšího malostranského bydlíště - v ulici “Na “Tržišti”, hned zkráj vlevo. A proč to víme a šíříme?

Protože hotel je vyzdobem velmi výraznými karikaturami velkých hudebníků (**viz v pozadí**) a jednotlivá apartmá jsou jim přímo věnována. Autorem je **Josef Blecha**, tedy jeden z našich nejlepších portrétních karikaturistů, ani ne tak utajený či přehlížený, jako spíš jinak zajištěný a o popularitu nestojící... Víme však, že byl jedním z autorů, kteří měli samostatnou výstavu v Malostranské besedě. V rámci Salonů kresleného humoru *Josefa Kobry Kučery* měla pořadové číslo 62 (bylo to zjara roku 1979).

(r)

Pavel Matuška už zase bilancuje!

A vypadá to dost honosně.

Jednak už samo místo výstavy: v Galerii Kinský na zámku v Kostelci nad Orlicí.

Jednak počet a různorodost exponátů, které slibuje divákům nabídnout.

Vlevo jeden aktuální:

“Jen ztráta přesýpacího času”.

Hlavními taháky expozice ovšem budou obrazy - prý 140 kousků...!

Vždyť je to i to hlavní, co dnes Matuška vytváří. A není jich málo. Zdá se, že to nebude pouze při-

bývajícím věkem anebo přirozeným výstupem umělcova růstu. Může tomu být, podobně jako u Bartáka a dalších mistrů žánru kreslený humor, třeba proto, že pro vtipy v periodikách není místo a věčné naše *stesky* (Radka *Stesku* z toho nevyjímaje) jsou neúčinné. Hurá tedy na obrazy! A Pavel Matuška má pro to výtvarné schopnosti i Nápady. Ty jsou občas natolik aktuální, že by slušely přinejmenším obálkám týdeníků - tak jsou přesné! Přesvědčit se o tom lze až v létě: **od 6. 7. 2018** (red.)

Jak se co "Ne"dělá: Práce s ilustracemi

Na obrázku vlevo vidíte půlku úvodní dvoustrany s vtipem přes celou plochu (správně)

Na obrázcích vpravo vidíte dva ze čtyř obrázků, které to na dalších dvoustranách odnesly (špatně*)

Z minulých čísel (ba ročníků) víme, že se GAGu líbí, že čtvrtěční *Magazín DNES + TV* našel vhodného výtvarníka pro své vícestránkové materiály, jejichž ilustrování výběrem obecných fotek z agentur by bylo k ničemu. A poslat redakčního fotografa aby nafotil nefotogenické téma? **Lucie Seifertová** se ukázala jako ta pravá a jak čtenáři, tak zřejmě i redakce si správně osvojila oslovit ji, kdykoliv to je třeba. Avšak: ono záleží i na grafikovi (a editorovi apod.) aby uhlídal to hlavní - velikost zařazených kreseb. Tak, aby zůstaly - navzájem k sobě - alespoň v trochu poctivém poměru co do velikosti. Ono nejde jen o é čtení s lupou u přehnaně zmenšených obrázků. Ale hlavně jde o sílu čáry, ale i o vzájemnou relaci co do významu obou nápadů. Jelikož v tomto případě (MfDNES č. 11 ze 14. 3. tr.) str. 20-25) nejde o problém poprvé, nevidíme viníka v grafikovi této čtyřstrany a hledáme dál. A co najdeme?

Obchodní oddělení se činilo a na toto téma se zrovna podařilo přilákat inzerenty. A tak se na dvoustranu najedou vecpaly tři inzeráty a dva z nich o velikosti málem půlky stránky. A dosud pěkně "čitelné" kresby musely (odhad!) ustoupit do ztracena (fakt!). Být autorkou ilustrací, postěžoval bych si - i když chápu, že je to citlivé, jako vždy, když jde o stížnost u živitele. Takže je to spíš o reakci redakce... Grafik by jistě své dílo bránil tím, že s inzeráty chce na tenhle materiál o tiskovou stránku víc. Tedy bránil by... mít na to víc času. (ih)

*) skutečná velikost kreseb je oproti naší kopii ovšem jiná. Když zmenšíte "výškovou" kresbu na šíři sloupku, vyjde vždy jinak než když se totéž stane s obrázkem čtvercovým - zde ten dole.

Kresby: **Lucie Seifertová**

Text **Jiřího Malindy** má název "**Heslo nebo život!**"

D Vás srdečně zve na výstavu

Vernisáž výtvarných vtipů **Jiřího Hiršla** (Ostravak ze Slovacka) už byla (předevčirem), ale výstava potrvá až do 3. dne měsíce května. Tak pozor na májové živůtky, pánové - nebezpečí číhá nejen pod rozkvetlou haluzí. Adresa: Galerie Doma, Svatoborská 12, Kyjov.

Ladislav Hojný

má za sebou další vernisáž a může si odškrtnout další výstavní úspěch. Škoda zbytečných slov, stačí tři fotky: Mistr přivítal diváky, diváci si prohlédli jeho příkladné kresby a pak se všichni dohromady bavili o umění kresby a projevíli i uznání Láďovu mistrovskému výběru nápojů a pokr- mů. Už je jisté, že příště nesmíme na zahájení chybět!

Frýdlant, Kafka a Slíva...

Slíva jezdí už léta do Frýdlantu (nahoře nad Libercem) na *Letní jazzovou dílnu*. Bývá vždy v srpnu, ale až loni - jak se pořád zabývá svým ikonickým hrdinou - zjistil, že i tam kdysi bydlíval Franz Kafka! A to ne jednou a ne nějakou náhodou. V hotelu na náměstí bydlíval slavný literát jak služebně, tak při návštěvách své sestry Ottly, která právě ve Frýdlantu studovala zemědělskou a mlékařskou školu. A co následovalo? Vyčetl tamním měšťanům, že pořádají jen ty *VALDŠTEJNSKÉ slavnosti* a jeho milovanou *Letní jazzdílnu*, ale jeho rovněž milovanému Franzovi nepořídili ani pamětní desku na barák! A že o něm chybí zmínka v propagačních materiálech. A tak pan starosta Dan Ramzer požádal Jiřího Slívu, ať mu tedy vytvoří nějaký materiál o vztahu Kafky a Frýdlantu. Když poskočíme v čase, poslali mu fotku, že je hotovo! Zajímavý sešit plný "kafkáren" dorazil z tiskárny, brzy bude něco i u Slívů a určitě se dostane i na e-GAG. Brzy se dostane i více informací čtenářŮM našeho magazínu. Zatím jen, že jde o formát A4 a náklad že je tři tisíce výtisků! /g/

Opava: Nepraktova lidská komedie

Tři roztančené víly, oděné pouze do květinových věnečků, lákají kulturymilovné Opavany skoro na každém rohu okresního města. Žel jenom nakreslené na plakátu, in natura by byly jistě lákavější. Zvou na výstavu Winterových kreseb, pořádanou v **Galerii Obecního domu** v rámci 23. ročníku festivalu *Další břehy*, tentokrát s tématem Cesty ke štěstí. Dramaturg festivalu Petr Rotrekl s řadou nadšených a obětavých spolupracovníků připravil kromě přednášek, filmových představení, uměleckých setkání a zábavných akcí i obsáhlou výstavu, nazvanou **Lidská komedie v kresleném humoru Jiřího Wintera Neprakty**.

Skoro 150 vtipů hustě nainstalovaných na stěnách Galerie včetně podrobného popisu Winterova života a díla a několika fotografií je doplněno zajímavým kabinetem pouze pro dospělé. Něco jako peep show se smyčkou Winterových erotických kreseb na monitoru. Neméně poutavý je i kompletní seznam knih, vytištěný na skoro čtyřmetrovém pásu, končící u přepravní palety s hromadou (hodně přes padesát) knih s Nepraktovými ilustracemi. Ty na výstavu zapůjčila opavská knihovna a je obdivuhodné, že se jich tolik v regálech našlo. Je to důkazem, že Neprakta má v Opavě už dlouhodobě mnoho příznivců, čemuž odpovídala i návštěvnost vernisáže. Přišlo jich hodně přes stovku. Vyslechli si koncert multiinstrumentalisty Václava Kořínka, úvodní slova kurátorů, Daniely Winterové i ředitelky Opavské kulturní organizace. Pořadatelem festivalu ve dnech **31.3. – 1.5.2019** je Statutární město Opava a Nepraktova výstava bude otevřena po celou dobu kulturní akce.

Lidská komedie v kresleném humoru JIŘÍHO WINTERA NEPRAKTY

Pardubice a spol...

A poster for an exhibition titled "PIVO A PIVOVARNICTVÍ" by Jiří Winter. The artist's name "JIŘÍ WINTER Neprakta" is written in a stylized font. The dates "3.-31. 5. 2019" are prominently displayed. The poster features a cartoon illustration of a man in a blue suit sitting on a chair, holding a glass of beer. Text on the poster includes: "Výstavní prostor Mážhaus Vás zve na zahájení výstavy v úterý 7. 5. 2019 v 17.00 hod.", "Pozvání přijali vzácní hosté: Daniela Winterová - Mistrůva manželka, Jaroslav Kopecký - nepraktolog | Václav Kořínek - multiinstrumentalista", and "PŘEMĚTKOVÉ NÁM 3. PRODUKCE PONDĚLÍ ZVĚRAK J ÚTERÝ NEDELE 18.00-19.00". Logos for Pardubice, ZVĚRAK, and Mážhaus are also present.

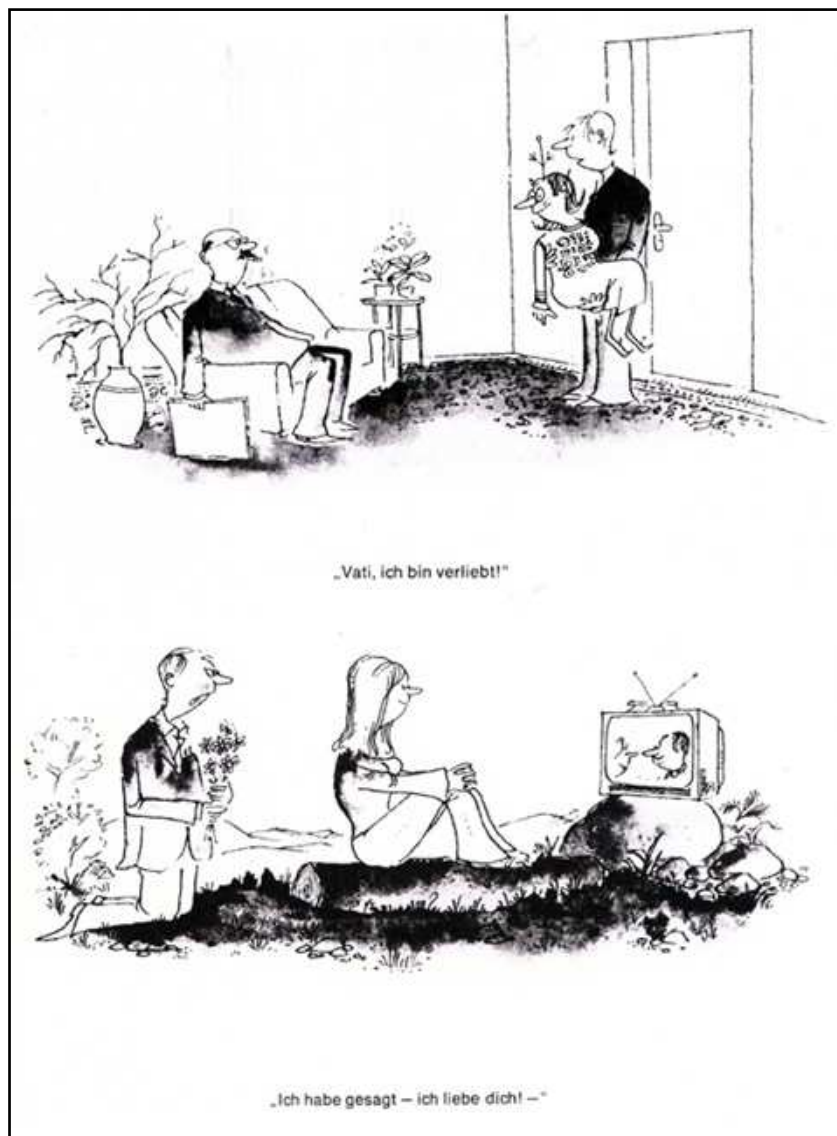
Květen bude na Nepraktovy výstavy bohatý. Hned v druhém týdnu, tedy **7. 5. 2019** v 17 hodin bude zahájena výstava v Mážhausu radnice v historickém centru **Pardubic**. Téma bude vzhledem k místu příhodné – návštěvníci si prohlédnou vtipy o pivě a pivovarnictví. Ve stejném týdnu, v pátek **10. 5. 2019** budou zahájeny hned dvě vý-

stavy v **Mariánských lázních**. V divadelní galerii výstava vtipů a ilustrací lázeňských a divadelních a v Chopinově domě trvalá výstava vtipů lázeňských a hudebních. A lázeňství se bude věnovat i výstava vtipů v rámci zahájení lázeňské sezóny v pátek **17. 5. 2019** v galerii *Švihákův pavilon* v **Konstantinových Lázních**.
(JK)

O červnových "Nepraktoakcích" zase v květnovém e-GAGu.

Po úspěchu obou pražských výstav z díla Vladimíra Renčina jsme usoudili, že by přinejmenším abonenti e-GAGu neměli tím být jaksi navždy uspokojeni, pokud jde o autorův humorný odkaz. Redakce proto požádala **Jiřího Hruboně** (známého *Renčínologa* a kurátora několika jeho výstav) o výběr ukázek z méně známých oblastí tvorby autora, které ošetřuje, doplňuje a soustřeďuje ve svém libereckém archívu. V rubrice Retro přinášíme druhou část.

2. díl: RENČÍN a... jeho publikace vydané v zahraničí

Kromě některých novin a časopisů se kresby Vladimíra Renčina v letech 1966 – 2010 objevovaly i v jiných publikacích, a to převážně v Německu (původně v SRN). Byly to knižní ilustrace, podíl na společných dílech více kreslířů a také dvě samostatná alba kreseb a navíc také velmi zdařilý velký (55 x 55 cm) nástěnný kalendář.

Ilustrovaných knih bylo celkem devět, první vyšla v roce 1983 pod názvem *„Medizin wie sie nicht zu Buche schlägt“* a byla od autora Glia Adamantionopolose.

Jedna vyšla také ve Švýcarsku: *„Die Welt im Kopf“* a byla od E. P. Fischera (v roce 1985). Do společných publikací poprvé přispěl již v roce 1966. Jde o v GAGu i jinde zmiňovaná *„Flüsterwitze und Karikaturen aus dem Osten“*.

Texty pod obrázky v češtině

Nahore: *“Tati, zamiloval jsem se!”*

Dole: *“Řekl jsem - miluji tě! -“*

Sbírky kresleného humoru na téma

Nejvýznamnější jsou dvě alba kreslených vtipů, a to *„Immer nur das Eine“* (1971) a *„Renčín's Schöne Neue Welt“* (1983). Zatímco v prvních z nich, věnovanému vztahům mezi muži a ženami (viz obě ukázky na této straně!), to byly kresby většinou s texty, v druhém, s tematikou hlavně vědeckou (viz recenzi s ukázkami v únorovém GAGu č. 2/2019) spíše naopak.

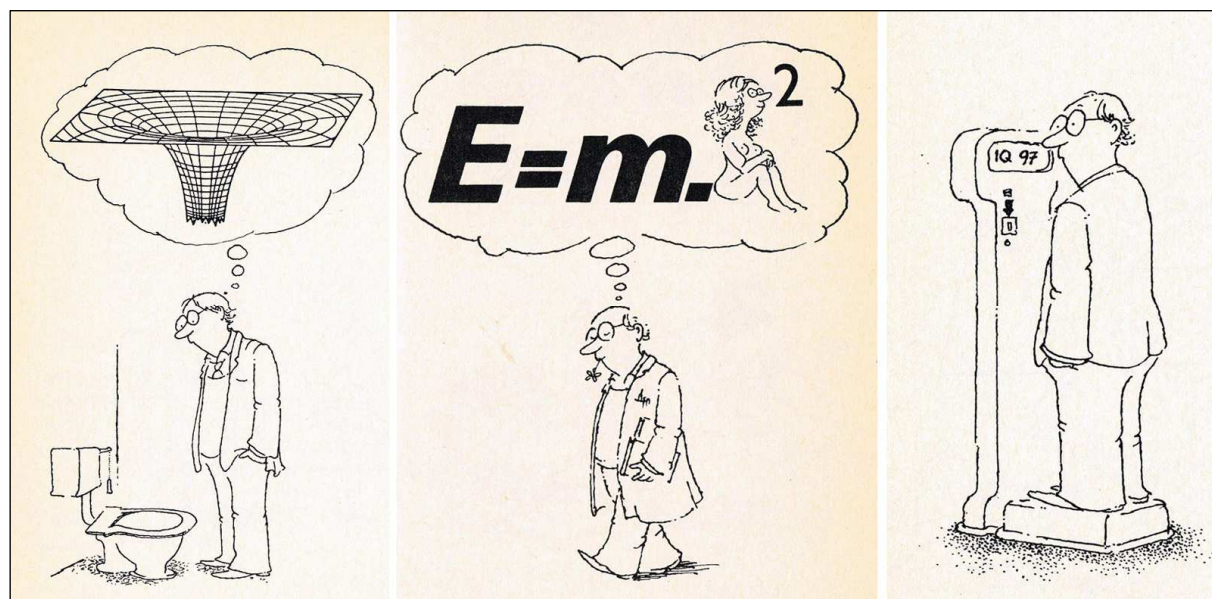
Slavný nástěnný kalendář

Neméně významný je i zmíněný kalendář na rok 1987, vytvořený pro světoznámou firmu IBM, který v témže roce získal ceny v NSR a v Japonsku. Podle mého názoru nejkrásnější „cartoons kalendář“, který jsem kdy viděl... Fotografie z výstavy „Vladimír Renčín“ v *Galerii Smečky* a malá ukázka z něj (**viz foto napravo!**) je zároveň pozvánkou k další části tohoto cyklu „retro“, která bude zaměřena právě na Renčínovy kalendáře.

Vlevo nahoře: Obálka knihy *Immer nur das Eine*

Vlevo dole: Vizitka autora z knihy

Kresby: „*Die Computer des Vladimír Renčín*“:

„Immer nur das Eine“ (= Pořád to samé)

„Renčín s Schöne Neue Welt“ (= Renčínův krásný nový svět) - **viz 3 kresby výše!**

Zpracoval: **Jiří Hruboň**, 3. 4. 2019

Bude prezidentem seriálový prezident?

Ukrajinou koluje smutně **cynický vtip**: “Roky jsme volili seriózní lidi a byla z toho **fraška**, tak proč teď nevolit **komika** a zjistit co se stane?” Narážka směřuje na herce Volodymyra Zelenského, kterého Ukrajinci znají například z **komedialního seriálu**, kde hraje prezidenta. Nyní si ho mohou zvolit za skutečnou hlavu státu (...) Zelenského odpůrci však varují, že herec je jen chytlavá tvář v popředí zájmů ukrajinského oligarchy Igora Kolomojského, vlastníka TV 1+1, kde Zelenskyj uvádí své **humorné** pořady.

Alžběta Bajerová: “Komik z televize drtí těžké váhy” MfDNES 8. 3. 2019, str. 8

Zeman už na to není sám...

Politikem může být fyzik (Merkelová), autobusák (Madura) či agent KGB (Putin), teď se ale dost daří **komikům**. Na Ukrajině vyhrál první kolo prezidentského klání **bavič** Volodymyr Zelenskyj (...) Jinak **komiků** je v politice mnohem víc, jen to o sobě většinou nevědí.

(red): “Komik a jeho politický svět” MfDNES 2. 4. 2019, str. 8

Kresba vlevo: **Václav Teichmann**

Superhrdinka Kamala Khanová v Česku

Aktuálně vydaný **komiks** s podtitulem (Ne)normální ve spolupráci nakladatelství Paseka

a Crew právě tyto začátky “Ms. Marvel” zachycuje. Překladu se ujala Anna Křivánková, které se povedlo český text citlivě proložit arabskými výrazy a pro milovníky detailů do některých oken schovat pár příjemných **vtipů**. Ačkoliv nekorektnost z příběhů postupně mizí a přetavuje se v typicky marvelovský **situační humor**, podařilo se G. W. Wilsonové vytvořit hrdinku, jejíž příběh je založen i na silném osobním příběhu a zase tolik nezavání americkým velikáštvím.

Monika Zavřelová: “Muslimská superhrdinka, jež chce vepřové” MfDNES, 9. 3. 2019, str. 14

Suchého Semafor letos oslaví šedesátiny

J. S.: Bude se to jmenovat *To nejlepší z nejhorsího*. Za historii Semaforu jsme měli asi tak čtrnáct propadáků. Což ze sto pětaticeti her (...) není zas tak moc. (...) V každém propadáku se našla čísla či písničky, které velmi uspěly. Uděláme proto večer sestavený z těchto čí-

sel. (...) Člověk může být občas sám k sobě nekritický. A tak co napíšu, to se mi samozřejmě líbí, poněvadž je to **humor**, jaký mám rád. A pro mne je slovo **humor** klíčové. V našem divadle prostě divák netrne, jak to s hrdiny dopadne, děj nikoho nezajímá, je jen prostředkem, na který navlékám **fórky** a písničky. Říkám si, že až mi **humor** dojde, lidé k nám přestanou chodit. (...) Nejsme **satirické** divadlo, já jsem se vždy **satiry** stranil. Zajímavé bylo,

že u nás lidé vždy nacházeli jinotaje, mnohdy jsme ani netušili, že tam jsou. Udělat tehdy vyslovenou **satiru** proti straně by znamenalo, že druhý den nejsme. (...) Naposled zabodovala ve hře *Šest žen věta*: “Pro koho se rozhodnout, když jedni mají pravdu a druhejch je víc?” Lidé se tomu **smějí**, protože cítí, že tak to teď asi je.

Tomáš Štáaska: “*Za tři roky devadesát (...) hlásí Jiří Suchý*” MfDNES 9. 3. 2019, str. 13

Karol Sidon o vtipech na holokaust

Vrchní zemský rabín Karol Sidon varuje, že se pro Židy žijící v Evropě vrací těžké časy. (...) **Patří k latentnímu antisemitismu i vyprávění židovských vtípů, které se týkají třeba i holokaustu?**

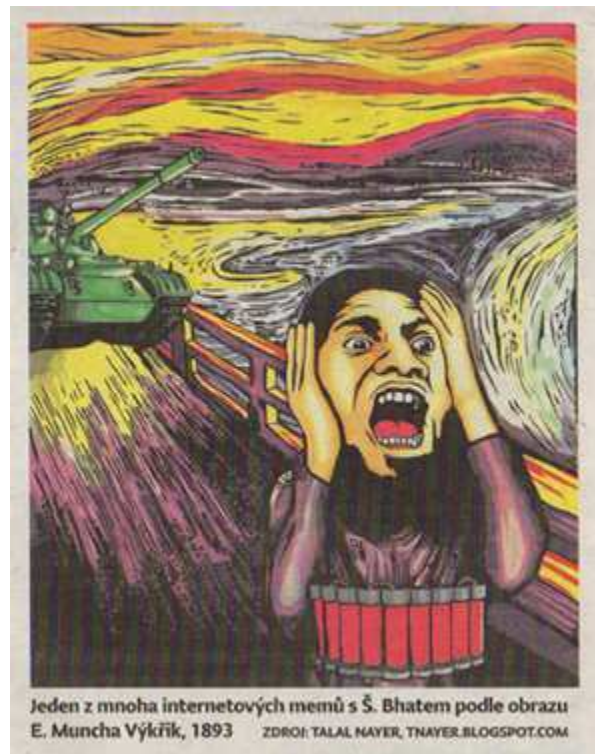
“Víte, musíme také lidem nechat možnost, dělat si z nás **srandu**. Samozřejmě jsme v některých otázkách přecitlivělí. Většinou to vypadá tak, že když někdo vypráví **židovské vtipy**, moc **vtipné** to není. Někdy vycítím, že to vůbec není **židovský vtip**. Že je to jen zlý **vtip o Židech**. (...) Je fakt, že my, Židé, skoro všechno spolkneme. Když cítíme, že už to je za hranou... Obecně řeknu jedno. **Žertovat** o holokaustu si můžeme dovolit jen my. A to ještě hodně opatrně.”

Renata Kálenská: “*Když je někde blbě, Židé se hnou dál...*”, Deník N, 11. 3. 2019, str. 8

Kam zmizela komika?

Michal Viewegh je tu po roce s novou knížkou. Jmenuje se *Povídky o nelásce* a tíhne hlavně k minulosti. (...) Zaprvé většina textů připomíná spíš obrazy (...) Zadruhé zmizel vypravěčský elán (...) Zatřetí zmizela **komika**. Jen výjimečně se čtenář **zasměje** tak, jako v povídce, asi nejzdařilejší z celé knížky, kde je spisovatel Oskar nucen čelit na svém čtení vulgárním atakům podroušené hoteliérky, jasně frustrované sadistky. (...) Jako by se jeho nynějším postavám nechtělo žít, neznají **radost**, nic je nětěší. Vše se propadlo do minulosti.

Radim Kopáč: “*Viewegovy postavy smutní*”, MfDNES 20. 3. 2019, str 12

S celostátní politikou nekončíte?

Pavel Bělobrádek: Ptal jste se, zda o tom přemyslím, a já o tom přemyslím. Ale jestli budu pokračovat, se uvidí. Bůh má **smysl pro humor**, a chcete-li ho **rozesmát**, řekněte mu svoje plány. Máme ještě dva roky do voleb. (...) Víím, že jednou budu muset odejít a že lpění na funkcích není vůbec rozumné. Všichni budeme muset jednou odejít. No, někteří vám řeknou, že **neodejdou nikdy, nikdy! A to si zapamatujte**.

O.Leinert+J. Pokorný: “*Polibek smrti dát nechci*” MfDNES 28. 3. 2019, str. 2.

Tvář tohoto muže jste jistě viděli mnohokrát! (viz obr. vlevo!)

Extrémisté ji totiž s oblibou sdílejí jako “*skutečnou tvář islámu*”. Kdo je muž, kterému patří? (...) Ujala se pro něj přezdívka *Islamic Rage Boy* (zuřivý islámský chlapec) a vznikla záplava **vtípů, koláží, karikatur a komiksů**, jejichž hlavním námětem byly jeho vizuální atributy - ústa otevřená v zuřivém křiku,

vytřeštěné oči a plnovous. Muž z fotografie se jmenuje **Šakil Ahman Bhat**, je mu asi čtyřicet let. Záběry pocházely z Kašmíru, sporného regionu mezi Pakistánem a Indií. Místní muslimové často demonstrují za odtržení této oblasti od Indie. (...) Šakil byl na všech demonstracích v první řadě, demonstroval nejen za nezávislost Kašmíru, ale také například proti **karikaturám** proroka Mohameda, které v roce 2005 otiskly dánské noviny (...)

Několik různých fotografií, včetně té, kterou stále dokola používá *Tomio Okamura*, je na webu deníku *The Guardian*. “*Nejsem nadšený z toho, že si ze mne lidé dělají legraci a kreslí moje karikatury, ale mám důležitější věci na práci,*” řekl Šakil deníku.

Jan Moláček: “*Říkají mu Range Boy...*”, Deník N, 14. 1. 2019, str. 8-9.

Sběratel Jaroslav Kopecký vzpomíná

Na vernisáži jedné z prvních Nepraktových výstav jsem se představil panu Bedřichu Kopeckému a řekl mu: „Já vás sbírám“. Na to opáčil: „A kdy mám být sebrán?“ Odpovědí mě zaskočil a nic vtipného jsem na oplátku nevymyslel. Zasmál jsem se trapně a přešel k panu Jiřímu Winterovi. Toho mé sdělení, že si tvořím výstřižkový archiv jeho obrázků, potěšilo. Alespoň se tak zatvářil, a vyzval mě, abych ho někdy navštívil. Když jsem dorazil s posvátnou úctou na návštěvu do vily ve Střešovicích, přivítal mě štěkot dvou pudlíků a usměvavá maminka Winterová mě uvedla do pracovny.

Tajemné orientální předměty na stěnách místnosti vzbuzovaly zvláštní mystický pocit, který umocňovala postava rytíře pod schodištěm. Vlastně jen brnění, zakoupené prý ze sbírek knížecího rodu Rohanů. Původně k němu patřil i vycpaný kůň, ale takovou nabídku Winter odmítl pro nedostatek místa.

To už ale popisují vyprávění, která probíhala během mých dalších návštěv. Nosil jsem na ukázkou své neumělé obrázky a dostával školení o základech kresby a karikatury zvláště. Příjemné hovory byly doplněné hezkou muzikou z gramofonových desek. Jiří Winter byl velmi přátelský a ke svým fanouškům vstřícný, otevřený a dveře s návštěvami se u něho doslova netrhly.

Byl jsem se podívat v zámečku v Roztokách u Prahy na téměř dokončenou instalaci výstavy *PŘÍKLADY Z HISTORIE*. Vystaveny byly všechny historické vtipy, uveřejňované v předchozích letech v Dikobrazu v rubrice *NEPRAKTYcká HISTORIE*. V obloukové chodbě mě zaujaly bílé fleky na podlaze. Byl jsem upozorněn, že na trámec pod stropem sedí vycpané ptactvo, nápad to pana Kopeckého, který vymyslel i stopy jejich trusu na parketách chodby. Vyhotovení bílých cákanců se ujal sám ředitel galerie. A stalo se, že z přízemí volala sekretářka, že má pan ředitel telefon a co tam nahoře dělá? V odpověď se jí vzápětí dostalo: „Hovno!“. Načež sekretářka odušila, že to dělá pořád, tak ať jde raději hned k telefonu.

V roce 1965 jsem dostal od vojenské správy povolávací rozkaz. Místo určení Brezno, kdesi pod Ďumbierem. Z Prahy se mi nechtělo tak daleko a pan Winter mě poslal za náčelníkem Armádního výtvarného studia, zda by se tam pro mne na dva roky nenašla nějaká práce. Nenašla; ale náčelník mě poučil: „Až narukujete k útvaru, hned se přihlaste jako výtvarník a budete celou vojnu dělat nástěnky!“ Dobrá rada se hodila. Podařilo se mi získat umístění nedaleko Prahy, a když jsem se přihlásil se svými značně přehnanými schopnostmi, měl jsem celou dobu na vojně klid. Dělal jsem nástěnky, plakáty, pozvánky a cokoliv jiného. Díky Nepraktovi.

Jednou mně pošta doručila na útvar dopis, ve kterém stálo: „Pro továrnu na výrobu prádla jsem dělal reklamní letáky, tak Vám tu sérii tisků posílám do sbírky. S obrázkem nahé holky před zrcadlem byla potíže. Když letáky tiskli ve vězeňské výrobě, tento v sérii vždycky chyběl. Chovanci věznice si všechny kousky mezi sebou rozebrali. Vám ale posílám sérii kompletní. Se srdečným pozdravem Neprakta“.

Politické uvolnění v roce 1968 znamenalo i pro Nepraktu možnost zasáhnout trochu téma politiky, kterému se oba tvůrci mnoho let zdárně vyhýbali. Škoda, že to svobodnější období netrvalo déle. Vznikl však zajímavý komiks, který si objednala redakce časopisu Svět sovětů. V té době byl už překřtěn na S32. Komiks se jmenoval *JAK VYHYNULI UPÍŘI NA RUSI* a libretista Miloslav Švandrlík byl šéfredaktorem každý týden povzbuzován, ať do děje zařadí ještě víc přiblblých mužiků a více nahých slečen. Zábavné čtení hned mnohonásobně zvedlo náklad a Winter se snažil lépe děvy kreslit co nejnadhěj-

ší. Každý týden jsem si v trafice kupoval časopis a stejně jako ostatní se těšil na nové pokračování příští středu. Do toho přišel 21. srpen, obsazení centra Prahy sovětskými obrněnci a seriál skončil. S počínající normalizační situací ve státě se měnila a tím i stav ve firmě Neprakta. Bedřicha Kopecného čím dál víc sužovaly zdravotní problémy a smrt matky, na kterou byl citově hodně fixován, mu vzala chuť k tvoření legráček. Rozhodl se, že končí s vtipy a že napíše román. Jako téma si stanovil životopisné vzpomínky loupežníka Babinského. Společník Winter se snažil kolegu od toho nápadu odvrátit a přimět ho k dalšímu vymyšlení vtipů, ale Bedřich byl vážně rozhodnut. Winter byl nucen najít si nového partnera, spisovatele Miloslava Švandrlíka. Román *BABINSKÝ* byl dlouhá léta považován jen za ideu a pochybovalo se, zda vůbec vznikl. Avšak nedávno se rukopis našel. K románu má dílo daleko a k životopisu ještě dál. Autor sice využil některá známá i neznámá fakta, vyprávění se však ubírá spíš cestou fantazie. Babinský se v něm vyskytuje na místech, která jsou spjata s životem Kopecného; Babinský se například vyskytuje v jihočeské Jistebnici (odtud pocházela Bedřichova matka) nebo ve středočeském Klínci (tam měl Bedřich od roku 1944 chatu). Přesto je rukopis další ze zajímavých počínů poloviny dvojice a ideového tvůrce firmy na výrobu kresleného humoru.

Jednou, při povídání u kávy, zazvonil Mistrovi telefon. Ohlásil se charakteristickým hlubokým „halóó“ a na druhé straně zašvitořil ženský hlas. Volaný chvíli pozorně poslouchal a pak dámě odpověděl: „Samozřejmě, budu rád, když přijdete. Mohu vám nabídnout intelektuální rozhovor nebo nezávazný sex.“ Nevím, co dáma odpověděla, ani co si z nabízeného vybrala. Asi to druhé, neboť k Mistrovi chodily dámské návštěvy často a pán do mu se jim rád věnoval.

Svou náklonnost k něžnější části lidstva neztratil ani v pozdním věku. V devadesátých letech, kdy se rozmohly soutěže dívek o nejkrásnější poprsí v mokré tričko, byl Winter často zván do porot na všelijaké provedení přehlídek pohledných děvčat. Při jedné příležitosti měla jury hodnotit poprsí asi dvanácti děvčat a Winter jako odborník ze soutěží krásy psích plemen vzal svou roli vážně. Prohlásil, že ta chvíle, během které se dívky projdou kolem porotců, nestačí na objektivní posouzení a že by se po verdiktu mohla některá z účastnic cítit právem diskriminována. A že tedy navrhuje, aby si ta krásná prsa mohli páni porotci prohlédnout zevrubně v šatně dívek. Pořadatel soutěže byl neobvyklým požadavkem zaskočen, ale soutěžící ochotně souhlasily, a tak si mohl uznávaný kreslíř dívčí krásy prohlédnout zázraky přírody z blízka. Dlužno podotknout, že ostatní porotci příležitosti nevyužili a pak toho hořce litovali.

Jindy jsem vzal na návštěvu k Nepraktovi kolegyni z nakladatelství, které vydává výběry z jeho díla. Mladíčka redaktorka se hned při představení začala červenat, neboť jí byla políbena ruka a po celou dobu rozhovoru ji Mistr držel v dlaní. Červeň na dívčích lících tmavla s každým dalším probíraným tématem. Nakonec se jí zeptal: „...a už vás slečno někdy někdo maloval? Jste dokonalým modelem pro akt. Už vidím, jak bych ten obraz zpracoval. A nečervenejte se, nestyďte se. Před malířem stojíte stejně jako před lékařem. Nemáte se čeho obávat.“ Dívka už nebyla schopna cokoliv říct a byla ráda, když se s umělcem rozloučila. Samozřejmě zase dlouhým polibkem ruky. Nikdy jsem se jí pak nezeptal, jestli svého studu nelitovala.

A jednu vzpomínku na závěr. Pan Winter už ležel v nemocnici a prognózy byly nedobré. Pobyt na lůžku snášel špatně, nechtěl nic jíst ani pít a sestřičky s ním měly těžkou práci. Nosil jsem mu pochoutky z jeho oblíbené čínské restaurace, ale vždy ochutnal jen pár soust a dost.

Na chodbě mě zastavila sestřička: „Prosím vás, přemluvte pana Wintera, ať víc jí a pije, takhle ty léky nemají žádný účinek. Už si s námi moc nepovídá, ale když se okolo něj otáčíme, sleduje nás potměšilýma očkama a má z toho zjevně radost. Jakmile ho však napomeneme, že nejí, ihned se mu ty ohníčky v očích ztratí a není s ním žádné pořízení.“

Nedlouho poté Mistr odešel do uměleckého nebe a věřím, že je tam obklopen nejen krásnými ženami, ale všemi těmi bytostmi, které rád a dobře kreslil – zvířaty, trpaslíky, duchy a strašidly a všemi přáteli, kteří odešli dávno před ním. Jiří Winter se dožil krásného věku v dobrém duševním zdraví a zanechal nám spoustu radosti, dobré nálady a šťastných vzpomínek
Jaroslav Kopecký

Text z publikace **“Pamlsky firmy Neprakta”** / Únor 2019

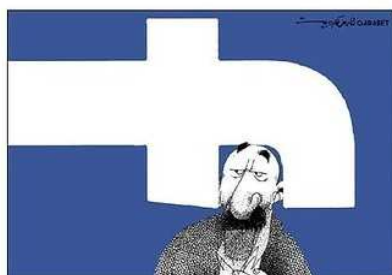
Slečno, a nyní bych si ještě chtěl vyfotografovat vaše poprsí. Prosím, ale možno-li i s hlavou.

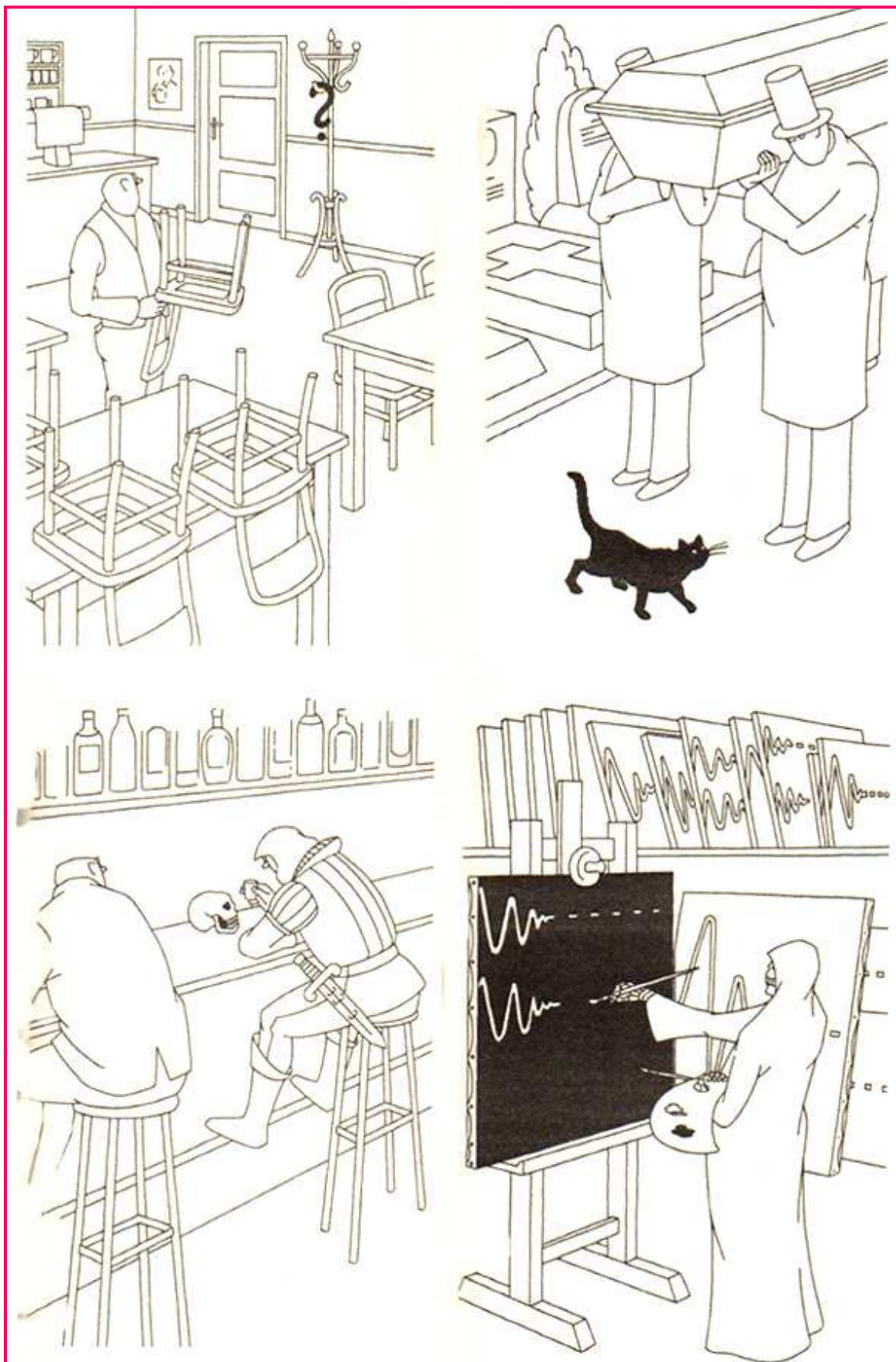
Haló, palác Dunaj, informační služba? Můžete mi říct adresu někoho, kdo by mi půjčil 300 Kčs?

Kresby: různé novoročenky na roky 1973, 1982 a 1991 + první výrobky firmy Neprakta
 Snímky: Fotoportréty Jiřího Wintera z katalogu **“Pamlsky firmy Neprakta”**

Blíženci / Není f jako f...

Pro většinu z nás, je tohle divné **“f”** vždy francouzák. A jak vidíte z mezinárodní přehlídky na toto téma - nejsme sami...! Konečně ten nastavitelný utahovák / uvolňovák se asi nejen užívá, ale též nazývá od **“f”** fšude... Takže - užijme si zde nápad i slovem - je ten klíč od **“f”** utahovákem / uvolňovákem (jak pro koho?) nazývaným **facebook**. **Face** sice znamená tvář, leč autorům jde spíš o celé mozkovny
 Zdroj: **Bestcartoons**

Kresby: **Miroslav Barták** (volné ilustrace z knihy **Milan Lasica: „Dopisy Emilovi“** (2012))

Bojničan vystavuje v Bratislavě (a není sám!)

Už 9. dubna začala v bratislavské Galerii TYPO&ARS (na Rolníckej 349) výstava s dlouhým názvem „**Karikatúry – František Bojničan a výber z bienále kresleného humoru Frašťacký trň**“, která bude otevřena až do 28. června a může ji tedy shlédnout každý Slovák či cizozemec, který do metropole SR zavítá.

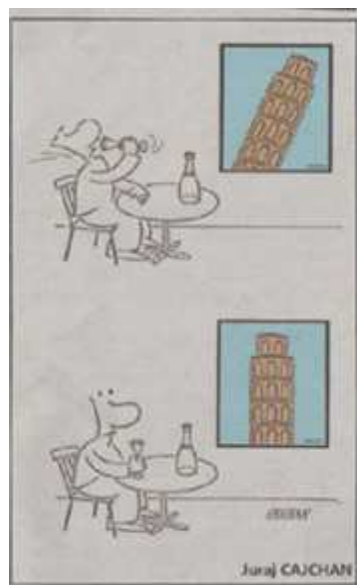
Autora F. B. (nar. 1960) s kolekcí nejlepších vtipů ze soutěže *Frašťacký Trň* spojuje to, že pocházejí z Hlohovce, působí tam a prvý s druhým úzce souvisí (autor je zakladatelem a organizátorem této soutěže)... Zatímco tématem soutěže byla **Obezita**, o tvorbě a dalších aktivitách Bojničana se v GA-Gu dočítáte (a dokoukáváte) dost často. Dnes tedy přidáváme i méně známou informaci, že František Bojničan

(viz vlevo) je též „jedním zo zakladajúcich členov „KNP“ (Klubu ne-spravodlivo plešatých)“. (g)

Výstava je otevřena UT-NE 14.00 - 18.00 hodin, vstup volný.

Zemřel Juraj Cajchan - Slovák ve Švédsku (19. 11. 1941 - 11. 2. 2019)

Juraj Cajchan se objevil náhle díky čtrnáctideníku Bumerang. Bylo to trochu zjevení, protože tak neběžný styl kresby jsme tu nejspíš nikdy neměli. Čistá až ornamentální linka přitom nebyla v ničem kuriózní ve smyslu extravagantní - naopak klidná až statická. Rodák z Bratislavy (*19. 11. 1941) a architekt (1964) se poté představil i na Kremnických GAGEch. Jako vrstevník sice přežil *Vladimíra Renčína*, ale nyní zesnul ve Švédsku, kde žil od r. 1968. Nakreslil tam - a v deníku **Göteborgs-Posten** během 30 let otiskl - asi čtyři tisíce kreseb!

Jak v Bumerangu napsal **Fedor Vico**: „Cajchan uverejňoval aj krátke texty, ktoré si sám ilustroval. Vystavoval vo Švédsku, Belgicku a v iných krajinách. Napríklad aj na Kremnických GAGoch v roku 2015, kde som sa s ním, ako dovtedy mne neznámym autorom, osobne zoznámil. Od toho času pravidelne publikoval v Bumerangu a zo Švédska mi často telefonoval. V poslednom čase už menej a veľmi sa sťažoval na problémy so zdravím. Len pred niekoľkými dňami mi volala jeho príbuzná z Popradu, že Juraj Cajchan už 11. 2. zomrel.“

Kresby: Juraj Cajchan (přetisky z Bumerangu)

Bumerang č. 6 jako věstník pohřební služby: Ladislav Belica

Ako sme sa tesne pred zadaním časopisu do tlače dozvedeli, **Ladislav Belica**, autor textu aj kresby, zomrel v Trenčíne po dlhodobej ťažkej chorobe. Pripomenieme si ho v nasledujúcom čísle Bumerangu. (fv)

A pak snad i v příštím GAGu (ih)

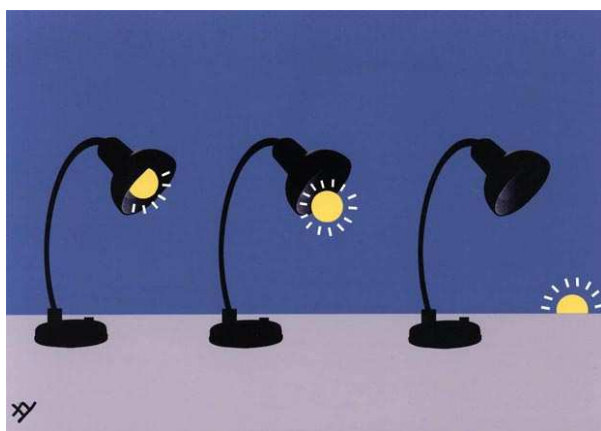
Do třetice o Slováčích

Už jsme v titulku uváděli "Třikrát ze Slovenska", ale pak jsme si uvědomili, že by to nebylo zcela přesné - jednak přibylo i čtvrté jméno, jednak *Cajchan* žil ve Švédsku a *Taus-sig*, kterého výstavu tu oznamujeme, žije v Ně-

mecku. Inu, také ze Slovenska často odcházeli talentovaní lidé co nejdál od všelijakých vůdců "všeholidu". Ale teď k věci samé:

Až do konce května vystavuje **Pavel Taussig v Humenném** na východním konci země díky agentuře PRERAG, která nám poslala pozvánku. Viz kresby výše! O Taussigovi víte z GAGu ledacos a nedávno jsme si mohli sošného starce prohlížet celou hodinu na obrazovce díky České televizi. A tzv. inteligenti mu jistě se zájmem i naslouchali... Mimochodem - ocenili i jeho skvělou češtinu. (g)

Varšava: Podívejme se na toho Číňana!

A pak že neumějí kreslit vtipy... Tento karikaturista patří k autorům, jejichž díla se teď těší zájmu návštěvníků varšavského **Muzea karikatury**. V polské metropoli vystavují nejlepší práce z XX. mezinárodní soutěže na téma "Světlo", kterou vloni uspořádali v **Zielonej Górze**.

Výstava byla zahájena už 14. března, ale určitě na svém místě vydrží nejméně i po celý duben. Kdo bude mít tu možnost, na vlastní oči ocení i vítězné kresby od *Grondziela*, *Wosikové* nebo *Mihatova*.

A třeba i tuto od **Xiyue Zhou** z Číny (viz!)

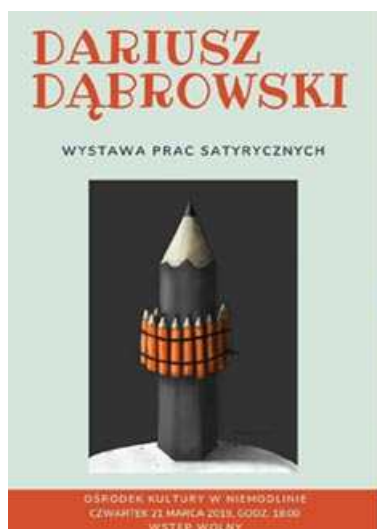
A když už jsme v Polsku:

V Kulturním centru v **Grodzisku Mazowiecki**, ul. Spółdzielcza 9, se konala výstava děl z loňského ročníku akce **Żyrardów - "Výroba satiry"** na téma "Nezávislost." Při příležitosti 100. výročí dne, kdy Polsko znovu nabylo svou nezávislost. Výstava ukázala díla umělců z Polska, Ázerbájdžánu, Španělska, Číny, Francie, Kanady, Ukrajiny Rumunska, Ruska, Srbska, Turecka a Itálie. Kurátorem výstavy byl **Krzysztof Wasilewski** a celý projekt byl dílem **Zbigniewa Kołaczeka** (na snímku ten vlevo!).

(red.)

První jarní den s humorem *Dabrowskiego*

Ve foyer *Ośrodka Kultury w Niemodlinie* byla 21. března otevřena výstava kreslených vtipů *Dariusza Dąbrowskiego*.

Za účasti autora, laureáta posledního ročníku polské a ve světě populární mezinárodní soutěže "Karpik" ("Kapřík") tak proběhla díky OK *Niemodlin* (viz plakát na výstavu vlevo!) vernisáž a početní hosté si mohli prohlédnout řadu ukázek z jeho tvorby (viz snímek vpravo!)

Podpora polských karikaturistů v Americe...

Ryszard Druch a jeho *Druch Studio Gallery* v **Trentonu** v USA již několikrát zorganizovali výstavy polských karikaturistů za oceánem.

První výstavou byla výstava kreseb **Szczepana Sadowského** v roce 2012; instalovaná v domě Zbigniewa Rossy, básníka a performeru ve Spartě v New Jersey na jezeře Mohawk. Další výstavou, tentokrát v *Galerii Druch Studio* v Trentonu a *Galerii Skulski* v Clarku, byla výstava kreseb karikaturistky **Małgorzaty Gnyś**, která žije ve Francii.

V roce 2015 uspořádala *Galerie Skulski* společnou výstavu kreseb tehdejšího ředitele muzea karikatury ve Varšavě **Zygmunta Zaradkiewicze** a **Ryszarda Drucha**.

Následující rok to byl **Sławomir Łuczyński** s díly v *Druchově galerii* v Trentonu a v roce 2017 znovu **Ryszard Druch** (viz pozvánka vpravo!)

Letos 30. března ve "*Wiosenna Kabaretowa Rewii Hats*", představil své nové satirické kresby opět **Ryszard Druch**. (Uvádí to *Mirosław Hajnos* na svém webu). (g)

164. Salon Artystyczny Druch Studio Gallery

RYSZARD DRUCH

SILVER ANNIVERSARY ART GALA

Jubileusz 25-lecia emigracyjnej
pracy twórczej i otwarcie wystawy rysunku i malarstwa

Wystąpią również:
JANUSZ SMULSKI, CLINT WASHINGTON,
i TOM WARRINGTON,
SYLWIA GŁUSZAK, JANUSZ SZLECHTA,
HUBERT KOJER i ANDRZEJ WALA

22 stycznia 2017 r., godz. 17,00
Druch Studio Gallery,
920 Brunswick Ave., Trenton, NJ

Benefice *Witolda Mysyrowicze*

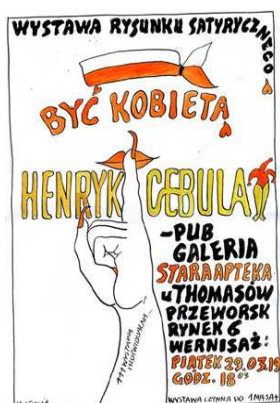

Před více než měsícem - 9. března hostilo *Mazurkas Center & Hotel* v obci *Ożarów Mazowiecki* v rámci cyklu HUMANUM MAZURKAS FORUM "**Benefice Witold Mysyrowicz**" u příležitosti **45. výročí Witkovy umělecké tvorby...**

Program benefice může být inspirativní i pro další karikaturisty, včetně těch českých:

- zahájení výstavy **Witolda Mysyrowicze "Żart i strzała"** (plakáty, satirické kresby, ilustrace)
- zahájení výstavy "**Mysyrowicz v karikaturách kolegů**" a z nich také výběr té nejlepší karikatury;
- představení nové autorovy knihy "**Witold Mysyrowicz + 5**"
- projekce filmu „**Dobry vkus**“ v realizaci Jana Sumikowského a Janiny Tuory
- Autorova **tvorba portrétních karikatur** návštěvníků Benefisu

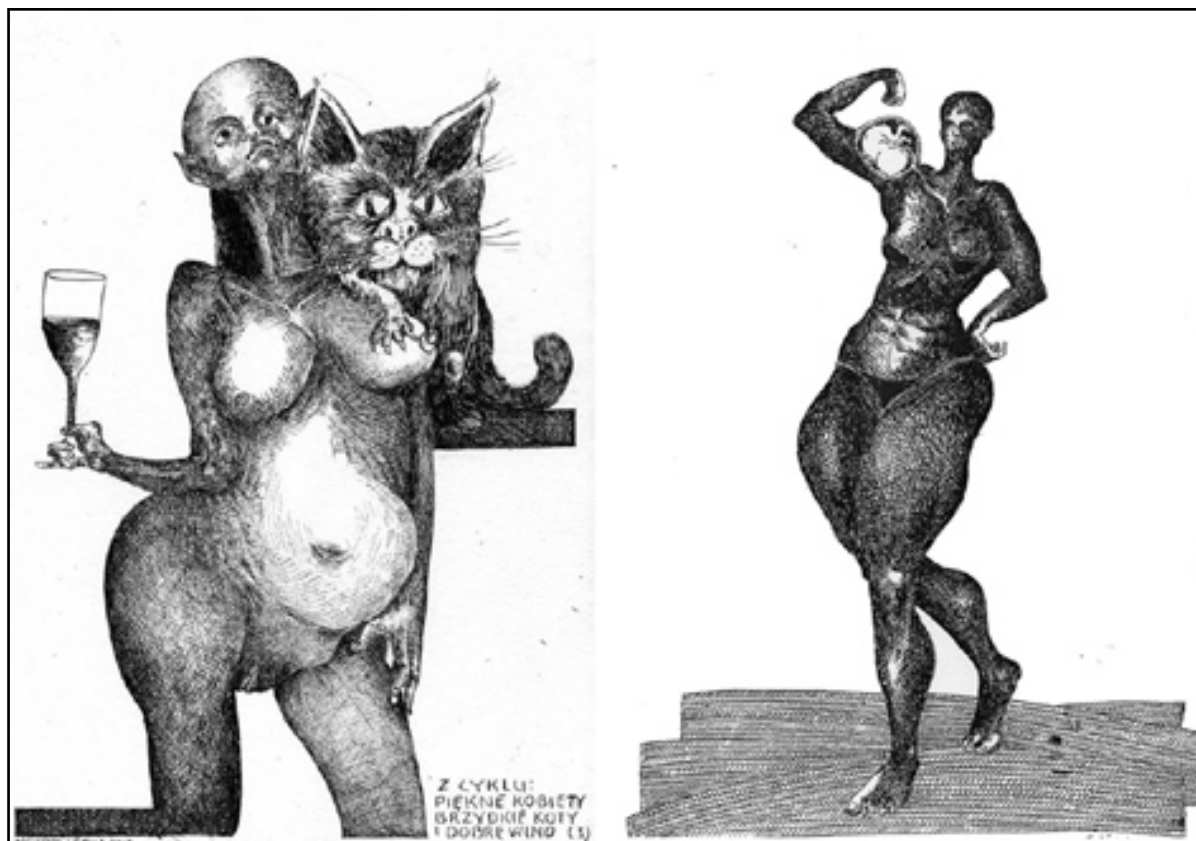
Následuje ještě další tucet programových čísel, ale to už jde o podstatu jazzového fóra, spousta slibných koncertů různých muzikantů.

Být ženou - podle Henryka Cebuly

Jak vidíte z autorovy ruky pocházejícího plakátu a pozvánky, v uvedené Pubie Galerii „*Stara Apteka u Thomasów*” v Przeworsku, Rynek 6, se 29. 3. 2019 (s datem brexitu to nemá nic společného) konala vernisáž už “**111. wystawy indywidualnej Henryka Cebuli**”. Velmi známý, protože až neskutečně pilný kreslíř je vdovec, dlouhý příběh nemoci jeho manželky a smutek rozvětvené rodiny je ve výtvarnické komunitě Polska velice dobře znám.

Lze jen těžko soudit, nakolik vyhraněnou povahu výstavy „*Być Kobietą*” je možné spojovat s osobním prožitkem autora. Ale určitě můžeme věřit tomu, že se Henryk do role, duše i těla ženy silně vžil. A také, že “být ženou” není pro muže zrovna skvělý zážitek. (mh-ih)

Kresby: 2x **Henryk Cebula** (Polsko)

Nejen, že vyšel nový **FECO NEWS bulletin č. 71** (má 38 stran a mimo propozic soutěží publikuje i vtipy), ale také se opět objevil onen poněkud nejasný

“**Cartoon Magazine**”. Letos je to už druhé číslo, a jak se dozvídáme, je to vlastně celkem **šestý kousek** - jde totiž o čtvrtletník. Vydává ho *Union of World Cartoonist*, co nemá s dohasínající *Federací cartoonistických organizací* nic společného, s výjimkou některých karikaturistů, kteří se do UWC přihlásili. Jednotlivým členům to sice nepřináší peníze, ale “slávu” - mnohostránkový sešit (pouze e-vydání) jim dává spoustu místa, od celé stránky po její část, neobtěžuje dlouhými texty a pokud jde o české karikaturisty, zaslouží si, aby se aspoň e-GAG do Cartoon Magazinu pořádně zablouhal a mohl informovat o č tu vlastně běží. Kdo je vydavatelem, kdo to osobně dává dohromady, rozesílá po světě a kdo všechno tam vtipy publikuje. Ale to si samozřejmě může zjistit každý čtenář už teď, když si CM vyhledá na síti! (red.)

Adresa: <http://www.worldcartoonists.com/cartoon-magazine.html>

A ještě zpátky na Slovensko... i když zároveň na Černou Horu!

Prešovská Galerie Wawe - spjatá pupeční šňůrou se soutěží *Kýchania mozgu*, dovezla až z Černé Hory jejich současně největší (ne-li jedinou) hvězdu žánru "cartoon". **Darko Drljevič** se už stačil zapsat do seznamu laureátů většiny světových soutěží. Jednotlivě ty obrázky ur-

čitě zaujmou, i když třeba každý neohromí. To se stane teprve tehdy, když se všechny shromáždí na jedno místo. Soudobou češtinou řečeno: 27. 3. 2019 nad ránem se stala výstava středobodem, kde se obrázky popasují o přízeň diváků... Právě v Česku by díky Tv - seriálu "Rap!" mohla mít výstava autora z "Želejkova" **Montenegro** slušnou návštěvnost. /G./

Návrat Artefacta!

Už jsme si docela zvykli, že jsme každý měsíc nacházeli ten pestrobarevný magazín věnující se humorné výtvarné tvorbě v naší e-poště i na webu...

A už jsme si také odvykli - když se před delším časem vydavatel **Omar Zevallos** odmlčel a my mysleli, že i tento hezký projekt nejspíš nadobro skončil...

A hle! Nyní se objevilo *Artefacto* č. 71 (**vlevo!**) a krom toho, že nás to potěšilo, usoudili jsme, že jsme asi po celou tu dobu zřejmě jen špatně pátrali. Pro jistotu jsme však šli na web a rozhlédli se. A našli jsme, že před číslem 71 z 1. 4. 2019 vyšlo č. 70 a před tím i č. 69 letos v únoru. A před ním - číslo 68 v květnu 2015 (**viz vpravo jejich obálky nad sebou**). Takže tam byla opravdu čtyřletá pauza... Je fajn, že Omar v Peru vzkřísil svůj projekt a doufáme, že jde o něco podobného jako *Vico s Bumerangem* v Prešově. Že i ona dobrá *Artefacta* se nepřestanou vracet... (e-Gag)

Základním komunikačním prostředkem polistopadového spolku ČUK byly bulletiny zprvu nazývané GEK. Byly určeny pouze členům řádně placíím členství. S příchodem nových komunikačních prostředků, zdražením nákladů na tisk a posléze hlavně poštovné došlo k přechodu na rozesílání aktuálních ZPRÁV e-mailem. Pro dost silnou část členů následovalo několikrát do roka rozesílání tzv. T-GEKů (složených z vybraných příspěvků e-ZPRÁV). Jeden z nich vyšel počátkem roku 2004 a měl 84 stránek. Litera "T" sice znamenala Tištěný, ale říkalo se mu též T(lusto)Gek. Uváděl ho tento text:

Toto je souhrn hlavních materiálů ze ZPRÁV ČUKu 9/03-16/03 a 1/04 – 10/04

určený jen pro odběratele tištěného GEKu, tedy ne-emailizovanému členství (a jen těm vlastníkům e-mailu, kteří si nepřáli Zprávy ČUKu posílat). Vypuštěny jsou veškeré neaktuální informace, jepičí polemiky a vše co je pasé. Přednost dostávají zásadní materiály, recenze a dokumenty, významné diskusní příspěvky k činnosti ČUKu, výsledky ankety a tipování (bez průběžných stavů).

Ze sešitu vybíráme reakci na reinkaranaci *Dikobrazu* od jednoho z členářů - ***Pavla Landy***:

Dikobraz jako selfpromotion

Viděl jsem 1. číslo zmrtyýchvstaného *Dikobrazu*. Četl jsem páně Hanouskovu Velkou recenzi. Bohužel, musím s autorem recenze souhlasit. Takže připojuji pouze dvě poznámky.

Ke spolupráci s *Dikobrazem* jsem byl písemně vyzván panem Zdeňkem Jirotkou, takže si každý umí představit, jak je to dávno. Uvádím to zde pouze z jednoho jediného důvodu. Usednout dnes po Jirotkovi na jeho židli, navíc zbavené všech příkazů, pokynů a zákazů vydavatele (ÚV KSČ), usednout na tuhle židli bez zábran, ale též bez zatajení dechu, vyžaduje velmi, velmi vysoké sebehodnocení. Takového člověka vlastně svým způsobem obdivuji.

Poznámka druhá. Hned jedno z úvodních ustanovení platného Obchodního zákoníku praví, že podniká se za účelem dosažení zisku. Na tom není pranic nemravného. Právní předpis ale dál nestanoví, že se má podnikat tak, aby touha po zisku nečouhala z předmětu podnikání jak sláma z bot. Obávám se, že přímočará touha jednoduše a rychle přinést zisk (honoráře) autorům textů a kreseb ze znovuvzkříšeného *Dikobrazu* právě takhle čouhá. Dokonce bez uzardění. Nikde není vidět koncepce, neřku-li promyšlená koncepce, atd., atd., ne, nic takového, jen ať to už honem konečně vyjde, ať už budeme kasírovat! Z peněz ohloupené veřejnosti, která přec alespoň na chvílku vsadí na loňské sněhy. Takto na mne 1. číslo zapůsobilo.

A tak se mi znovuvzříšený *Dikobraz* musí jevit pouze a jenom jako selfpromotion lidí, kteří na jeho stránky přispěli. Nejspíš to tak nezamýšleli. Výsledek a výsledný dojem proto padá spíš na vrub autorům projektu (projektu?) a jeho režisérům, dle mého mínění značně cynickým.

Škoda.

Tento svůj názor svěřuji panu Hanouskovi, nikoli novinám nebo internetovým novinám, protože nechci nikomu a ničemu ubližovat, humoristickému časopisu už vůbec ne. Pan Hanousek bude tak laskav a s mým textem naloží dle vlastního uvážení.

Pavel Landa

Autor souhlasil s otištěním v interních ZPRÁVÁCH ČUKu.

Z pošty... / ...dokonce i z té rýmované!

V souvislosti se **zavařeným** windousím **e-mailem** dodáváme, že naštěstí jde jen o **odesílání** GAGu i zpráv. Jinak nám do redakce na původní adresu chodí vše dál. Protože se nyní GAG dostává ke čtenářské obci jinou cestou a v jiných skupinách, je třeba vysvětlení: U jedné ze skupin abonentů (zřejmě té "domácí"), jsem si v úvodním slovu mírně zarýmoval. A několik odběratelů mi doručení vtipně potvrdilo - na stejnou notu.

Dne 14. 3. 2019 v 15:03 Ivan Hanousek napsal:

Jaro se k nám plíží
Gag se k vám též blíží
Doufáme, že bez potíží

Zdraví G-men

Z odpovědí:

Jarní květiny ožily
Informace v Gagu přibyly
Potíže s doručením nebyly

Zdraví M. Fík

Po kuřeti s rýží
oči se mi klíží,
však oko moje zhlíží
na GAG bez obtíží.
Barták zas vyjel zdviží
všem konkurentům k tíži.

Nazdar! J. Č.

Gag dorazil v pořádku,
čtu si řádek po řádku
Až to dočtu celé,
poděkuji vřele

Zdraví PaK

Z dalších reakcí na březnový e-GAG:

SUPER / O K (AM)

Hi Ivan, thank you for **Gérard Vandenbroucke**.

Pierre BALLOUHEY, france-cartoons.com

HiiH ! Gag dorazil, spojení je v pořádku – díky !
HiJH !

Ahoj Ivane. Máš opravdu ohromný postřeh, klobouk dolů.
Ahoj, Vašek.

Thanks - **Best Bonjour** BB,
France

Doufám, že stihnu prostudovat nový Gag, než se to jaro definitivně
doplíží. bf - dědek Rum

Z reakcí na únorový e-GAG:

Many thanks dear Ivan for this new edition E-Gag.

Full of interesting ideas esp from the past:

Ivan Steiger's excellent work esp. TV with a hammer on it (We in the family got rid of the TV almost ten years ago, and live on internet only, also without any sound that is no loudspeakers to the PC). Also G Haaf's works where the scientist looks at the sky through a microscope or is sleeping with the brain in a jar (reminds me a Kazanevsky cartoon).

My best wishes for the new year!

www.caricaturque.blogspot.com

Kemal Ozyurt, Istanbul TURKEY

Mily Ivane,
mnohe díky za toto nové vydání E-Gagu. Je plný zajímavých nápadů oproti drivejsku. Ivana Steigera skvělá práce, zvláště pak TV s kladivem na ní [V naší rodině jsme se zbavili TV skoro před deseti lety a používáme pouze internet, ale ten také bez zvuku]. Take G Haafovo dílo, kde se vedec dívá do nebe mikroskopem, nebo spí s mozkem ve sklenici [připomíná mi Kazanevského karikaturu]*).
Vše nejlepší do nového roku!

KEMAL OZYURT

*) Jde o reakci na G. č. 2 / Zmíněnou knihu G. Haafa ilustroval **VI. Renčín**. / Redakce děkuje I. P. za hbitý překlad!

Ahoj Ivane! GAG preposílám paní Polakovičové, moc děkujeme oba... jsi prostě nejlepší... **ahojíří**

Redakce děkuje za všechny ohlasy a těší se na každý nový!

Vzpomínka / "Zlaté časy ve zlatém Písku"

(ke snímku na **titulní straně** tohoto čísla)

Úžasná akce **Kobry a Víta Hrabánka**, tedy obnovení historického pokusu o první mezinárodní festival kresleného humoru v Československu, který vznikl v muzeu v Písku během "Pražského jara" a skončil s Husákovou normalizací, nemůže být v dějinách české karikatury zapomenuta. Oba jmenovaní, před Listopadem 89 zaměstnaní v propagaci České pojišťovny, měli předpoklady a zkušenosti. A našli pro tu myšlenku v Písku na radnici pochopení. Tehdejší místní starostové **Tom Zajíček** a pak **Luboš Průša** dokázali prosadit a udržet tento nejkvalitnější mezinárodní festival u nás na živu v různých érách. Výkonnou silou byla vedoucí městského odboru kultury **ing. Lída Košťová**, hodná neodejmutelné pocty "**pámbu zaplat!**" Jmenovaní si za město Písek vysloužili od ČUKu ocenění nejvyšším řádem "**Bílé opice**" za rok 2005 (viz **foto vpravo** z legendární MB!)

Superakce Cartoonbienale Písek se přesunula do úžasných prostor **Sladovny**, Písek tak poznal osobně nejlepší karikaturisty z Česka i Evropy... Avšak bienále nepřezilo neblahé místní volby a po nich nástup temna za starosty **Ondřeje Veselého**, který s těmi vtipálky rázně zatočil. Tak tak, je to on! Ten čerstvě zvolený místopředseda celostátní ČSSD. Je až neuvěřitelné, jaké týpky si lidé a strany dnes umějí vybírat do čela... (g-men)

Na snímku z jednání mezinárodní jury jsou na obálce tohoto čísla zachyceni zleva: Marlene Pohleová za předsednictvo FECO (Německo), Kornel Földvári (Slovensko), tajemník jury Ivan Hanousek (Česko), předseda jury Mark Bryant (Británie), Miroslav Barták předseda ČUK (Česko), Josef Kučera Kobra (Česko) a Kazo Kanala předseda SÚK (Slovensko). Tom, Kornel a Kobra už nežijí... Ale do dějin kresleného humoru se zapsali zlatým písmem. (r)

Bohuslav Šír si odskočil*) pro cenu...

Zvláštní cenu svazu polygrafických podnikatelů za mimořádné digitální zpracování obdržela kniha "**Josef Sudek Fotograf Umělec**" a převzala ji trojice autorů, z nichž jedno jméno z e-GAGu dobře známe. Jméno **Bohuslava Šíra** je uvedeno jako ocenění za **grafický design** a znovu i za **tiskárnu Ateliér Avart** - **Bohuslav Šír**. Autor ji převzal na vernisáži výstavy knih roku 5. dubna.

*) odskočil k fotografu Sudkovi od pro nás podstatnější práce na významnějších publikacích kresleného humoru jako třeba "**2CET**" - almanach k 20. výročí založení České unie karikaturistů (duben 2010) a grafické úpravě dalších katalogů k výstavám kreslených vtipů. (eš)

25. Int'l cartoon contest Zlatý soudek 20219 Prešov - Slovensko

Soutěže se zúčastnilo 473 kreseb od 167 autorů ze 37 států.

Porota ve složení: Rudolf DUPKALA (předseda poroty), Rašo VISOKAI, Vladislav Grešík, Edita HUDÁKOVÁ a Fedor VICO dospěla k rozhodnutí ocenit (s výjimkou laureáta GP) autory domácí, respektive ty z nejbližšího příhraničí včetně českého Pavla Vorla (Majora).

VELKÁ CENA (Grand Prix): Muzaffar YULCHIBOEV (Uzbekistan) **Viz obr.!**

1. cena: Fero MRÁZ (Slovensko)
2. cena: Sławomir MAKAL (Polsko)
3. cena: Miroslav BARVIRČÁK (Slovensko)

Cena Pivnej galérie Prešov: Ľubomír JUHÁS (Slovensko)

Cena Igora Ševčíka: Vlado MEŠÁR (Slovensko)

Cena ČUK: Pavel Major-VOREL (Česko)

Cena časopisu Bumerang: Henryk CEBULA (Polsko)

Cena Pivovaru Šariš: Boris FARKAŠ (Slovensko)

Čestná uznání se už po světě rozkročila o dost více, nechybí ani pětice karikaturistů z dálné Číny... Nechybí ani dva autoři z České republiky

Honorable mentions:

Gabriele CORVI (Itálie); Mileta MILORADOVIĆ (Srbsko); Natalia VARCHENKO (Kypr); **Emil ŠOUREK (Česko)**; Konstantin KAZANČEV (Ukrajina); Olexy KUSTOVSKY (Ukrajina); Makhmudjon EŠONKULOV (Uzbekistan); Milan ALAŠEVIĆ (Slovensko); Cai Weidong (Čína); Liu Qiang (Čína); Guibao Gai (Čína); Qi Jing Yan (Čína); Liu Xihua (Čína); Roberto Sergio Castillo RODRIGUEZ (Kuba); **Radek STESKA (Česko)**; Karolina LEWANDOWSKA (Polsko); Oleg YUDIN (Rusko)

3. International Green Crescent Cartoon Contest - Turecko

Grand Prize: Askin

AYRANCIOGLU, Turecko

Success Awards: Claudio Antonio GOMEZ, Brazílie

Success Awards: Brady Izquierdo RODRIGUEZ, Kuba

Success Awards: Satilmis AKIN, Turecko

Success Awards: Khodayar NAROEI, Irán

Success Awards: Amir KHALEGHI, Irán

ALEXANDER SAROUKHAN Caricature Competition 2019 - Egypt

První cena: **Yoemnis Del Toro** - Kuba

Čestné ceny (5): Marwa Ibrahim - Egypt; Omar Turcios - Španělsko; Ahmed Wahid - Egypt; Guo Ye - Čína; Antonio Santos - Portugalsko / Cena poroty: Djoko Susilo - Indonésie

The Gold Hat Knokke-Heist: Nirgen (Norsko)

The Silver Hat Knokke-Heist: Dimitrios Georgopalis, Řecko - **Viz kresba nahoře!**

The Bronze Hat Knokke-Heist: Agim Sulai, Itálie

The Price of the Davidsfonds: Alfons Vos, Belgie

Více: [The Winners of The Internationaal Cartoonfestival Knokke-Heist, 2019](#)

4. Int'l Cartoon Contest "Brides's Veneration" Kriva Palanka - Makedonie

Účast v soutěži: 430 děl ze 40 zemí na téma: "PŘED A PO..."

1. cena Trophy „Nevestulka“ (engl. Weasel): **Dariusz Dabrowski** - Polsko

2. cena Silber med.: **Valentin Georgiev** - Bulharsko

3. cena Brinze med.: Ali Shafei - Irán

Special awards: Oleg Goutsol - Ukrajina

Diplomy Certificates for successful work:

1. Klaus Pitter / Austria - 2. Soltan Soltanli / Azerbajdžan - 3. Alisson Ortiz Affonso/ Brazil - 4. Cival Einstein / Brazil - 5. Ivailo Tsvetkov / Bulgarie - 6. Jovcho Savov / Bulgarie - 7. Yang Xia / China - 8. Damiir Novak / Croatia - 9. Roberto Sergio Castillo Rodriguez / Cuba - 10. Steffen Jahnsowski / Germany - 11. Istvan Kelemen / Hungary - 12. Blaze Dokuleski / Makedonie - 13. Miro Georgievski / - Makedonie - 14. Luka Lagator / Montenegro - 15. Cornel Chiorean / Rumunsko - 16. Milenko Kosanovic / Srbsko - 17. Snežana Čomor / Srbsko - 18. Goran Celichanin / Srbsko - 19. Oğuz Gürel / Turecko - 20. Vladimir Kazanevsky / Ukrajina - 21. Oleg Loktëv / Ukrajina.

Výročí / 50 let „Čtyřlístku“ rodiny Němečkových

Blíží se ledoví muži - na Bonifáce oslaví náš redakční kolektiv šéfredaktorovy sedmičkové = 77. narozeniny. O den později vyjde májové číslo e-GAGu. A rovněž 15. května oslaví narozeniny kreslený seriál **Čtyřlístek (*15. 5. 1969)**. O tom se všichni brzy dozvíme z médií, takže jen připomínáme, že režisér *Michal Žabka* už natočil třetí film s těmito Němečkovými figurkami. Po *Čtyřlístku ve službách krále* a krákometrážním *Ďáblu v palci* přichází *Velké dobrodružství Čtyřlístku*. Producentem je ředitel rodinného nakladatelství *Vít Němeček* - ten, pro kterého rodiče příběh začali tvořit. Nejprve vymysleli figurky, pak jim během chvíle dali i jména. Maminka pokřtila *Fifinku* a *Myšpulína*, tatínek vymyslel jména *Bobík* a *Pinda*. Vůbec nestárnou, všichni nosí stejné oblečení, jezdí týměž autem a bydlí v známém domku o 4 místnostech. A ze 4 kapitol s kvartetem hrdinů se skládá i filmový příběh... (red.)

Propozice / **Nové:** Čína, Slovensko, 2x Kosovo, Rumunsko, Brazílie

Filozof Lao Zi a Zen Master Huineng Caric. Beijing - Čína

Téma:

- A) Philosopher Lao Zi
- B) Zen Master Huineng Caricatures

Uzávěrka: Elektronická podání do půlnoci 18. 4. 2019

<https://caricaturque.blogspot.com/2019/01/philosopher-lao-zi-zen-master-huineng.html>

XXIV. Int'l Cartoon contest „O Bomburovu šavli“, Brezno - Slovensko

Téma: „ROBOT - moderní éra“

Deadline: 3. 5. 2019

<https://caricaturque.blogspot.com/2019/03/international-competition-of-cartoons.html>

1. Cartoon festival HiThi „Ferizaj“ - Kosovo

Téma: Volné

Deadline: 25. 4. 2019

<https://caricaturque.blogspot.com/2019/02/3rd-kosovo-international-cartoon.html>

3. Kosovo Int'l Cartoon Festival Priština - Kosovo

Téma: "The Kosovo in the eyes of cartoonist"

(Kosovo očima karikaturistů)

Deadline: 3. 5. 2019

<http://kragicartoon.simplesite.com>

Int'l Exhibition of Satirical Graphic Bucovina - Rumunsko

Téma: "Real eyes realize real lies." (lie, indeed, favorably, etc)

Deadline: 31. 5. 2019

muzeulbucovinei.ro

11. Salao Medplan de Humor Teresina - Brazílie

Téma: "Narcissism"

Deadline: 11. 6. 2019

<https://www.fecocartoon.com/index.php/cartoon-contests-mainmenu-49/1567-11-salao-medplan>

Kalendariem

Nových příležitostí k soutěžnímu úspěchu (a s kresbou v katalogu) dnes přibývá **šest**. Avšak se soutěžemi nabídnutými už minule je jich stejně dost - tak akorát, aby si **každý vybral tu svou**. (g)

	Název a místo soutěže	Body*)	Uzávěrka:	V čísle**)
Duben	"Rebarbora" - Saschiz, Rumunsko - Hoří!	-	15. 4. 2019	3/2019
	Lao Zi a Zen Master - Beijing, Čína - novinka	-	18. 4. 2019	4/2019
	Submarine int. c. c. - Bělehrad, Srbsko	-	20. 4. 2019	2/2019
	1. Cartoon festival HiThi „Ferizaj“ - Kosovo - NEW!	-	25. 4. 2019	4/2019
	Int'l Environmental C. C. - Sopron, Maďarsko	-	28. 4. 2019	3/2019
	Int'l Turhan Selcuk Cartoon Comp. - Turecko	***	30. 4. 2019	2/2019
	8. Int'l "Olive" Cartoons Contest – Girne, Kypr	*****	30. 4. 2019	2/2019
Květen	Bomburova šavle - Brezno, Slovensko - Nové!	***	3. 5. 2019	4/2019
	Int'l cartoon festival - Priština, Kosovo - NEW!	***	3. 5. 2019	4/2019
	"Real eyes realize real lies" - Bukovina, Rumunsko - New!	**	31. 5. 2019	4/2019
	11. Salao Medplan - Teresina, Brazílie - Novinka!	**	10. 6. 2019	4/2019

*) ve sloupci Body vycházíme z hodnocení soutěže u cartoonistických portálů, hlavně však z vlastních zjištění. Čím více hvězdiček, tím lepší soutěž. Bez hvězdiček jsou obvykle nové anebo méně důvěryhodné soutěže.

***) ve sloupci vpravo uvádíme číslo e-GAGu, v němž je adresa na originál propozic.

e-GAGmag © * Měsíčník autorů a přátel české karikatury. Založeno r. 2003. 17. ročník. Toto je č. 2019/4 (656) z 15. 4. 2019 * Číslo 2019/5 vyjde 15. 5. 2019 * Kontakt na redakci: ivan.hanousek@dreamworx.cz